

Pirenencia

Éra un poble arraulit
a l'ombra feda d'un penyal rebatje;
Éra un poble petit
voltat de pasturatje.

Quatre feixes de blat i un ric de fenc
li parlaven d'amor al camé el dia.
Éra un poble menut i escardene
que mai creixia.

Poble de foll, de vapors i mullats;
de pa vell i espes, de bora baixa;
un poble amb els caners sempre
mullats
i amb un riu a l'entorn com una faixa.

Un poble emporadis que feia olor
de palla i herba morta.
Un poble amb la damana de pastor

Pirinenca

(continua)

i'cu fos a cada portu

fran li^a frash.

Non, non

dorm fillet men
gegantó de la marl;
dorm sens enuig
que la nit és molt clara.

No ploris no
xamosia enyorosa;
no ploris no
Clavellet de pastor.

Perla del mar,
llum de l'alba
no ploris:

dona't, somriu
entre vels il·lusoris.

Àngels del cel
hi aprimorin tonads,
àngels del cel,
violetes i mel.

Morenica me llama

(Romance tradicional castellano)

Morenica me llama
el hijo del rey.

Si otra vez me llama,
yo me voy con él.

Morena me llama,
yo blanca nací.

Se apacentar ganado
el color perdí.

Vengades morena
si habeis de venir.

Que la nave tengo en vela
y me quiero ir.

Ella se viste de verde
y de gurguní;
de la mar abajo
la pide venir.

(non non)

2

Preu de nos pits
nodriment, llepolia
fins a les d'us de ma sang
vida mia.

Aire d'encant
presoreta de puntes.
aire d'encant
t'adeliti a l'instant.

Fral-la-ral-la
la non, non, non, noneta,
dorm fegants'
de la ~~que~~ va mareta.

No ploris no
xamoria entelada,
no ploris no
Claveller de pastore.

Nocturn

(Jean Me Guasch)

Pluja d'estels.
Amor de mitjanit.
Cada estrella que es fon
tu la reculls.
I jo m'aboco al blau
de l'infinit,
per la finestra oberta
dels teus ulls.

El gaig perdut
(Joan Mª Guasch)

Quan l'herba dorm
sota el desmai del vent,
Cada bri que tremola
té una mica d'argent:
volva de llum
que cap al cel s'escola.

S'escola terra endins,
i el grill menut
dóna l'hora que s'apua

y passa el gaig perdut
que es fon al lluny
com una verge ma.

Mar en calma
(Pasqual Brada)

Sobre el coixí de l'arena
dorm la mar plàcidament,
i en sa pupila serena
es reflecta el firmament.

Dintre l'aigua transparent
que un raig de sol enllumena
l'alga es besa dolçament
amb les flors de la carena.

Un alí de salabror
posa un xic de tremolar
al damunt de ~~de~~ cada cosa.

I el peix que neda lliscant
pam a voltes, cavalcant
sobre el llom d'un nivol rosa.

Primavera inútil
(continuació)

2

Oh primavera inútil
davant les lloses fredes.
Sola una abella vola
en aquest pal·lid hue.
La mel del temps destil·la
i ~~es~~ si amb la mel rosseja
l'estada de la mort,
les lloses són fredes com temps.

— Tanà farces'.

1

Primavera inútil

Obra vida de l'entorn
et volta, no et penetra,
oh laberint de marbre
que vigila el xiprer.

El món és verd, els pens
la primavera et llepa.
Escurra l'oblid!

Les lloses són fredes com sempre.

Silenci, però veig
petjades a l'arena.

A l'arbre saba nova:
l'escorça algú ferí.

Hi ha tarongina enllà
i per l'aire naveguen
campana i funeral.
Les lloses són fredes com sempre.

Amigueta, el turmell tens
humit de rosada.

amigueta el turmell tens humit de
rosada.

Cervatell, vora l'aigua.
I'ha fregut a la pell el color
de l'albada

Cervatell vora l'aigua.
La canso' d'un ocell + l'ha entristit
la mirada.

Cervatell vora l'aigua.

Continuació del text de
"Cançó muntanyenca"

De nostres altes serres
fidels adoradors,
Cerquem en les dens d'aigua
les dens dels sants amors.
Companys, amunt i pra
Com més amunt millor
Muntanyes regalades
les dels voltants d'Olot.

J. Piera Bertran

CANT A LA NOSTRE SENTERA

HIMNE DE LA CORAL "VERGE BRUNA", DE L'ACADEMIA DE SANT JUST Y SANT
PASTOR, DE BARCELONA

Arredosaats a la Senyera
que ens lliga amb dolça germanor,
volará amb ala més lleugera
dels nostres llavis la cançó.

Ets, oh senyera, flama encesa
d'una Fe intrépida, immortal;
noble delit en la comesa
de fer camí vers l'ideal:
per arribar a Terra promesa
cap altre guia ja no ens cal.

Quan dels teus plecs amb la carícia
els nostres llavis has ungit,
s'obren els cors a la delícia
d'uns cants que encelen l'esprit
i al pit se'ns fon tota malícia
i ens fuig tota ombre de neguit.

Senyera nostra, ben enlaire
monstra'ns pertot el teu esclat
i vibrará l'estol cantaire
que ara s'aplega al teu costat:
fes-nos sentir la dolça flaira
que ens dus dels cims de Montserrat!

JAUME GARCIA ESTRAGUES

Barcelona, octubre del 1947

y ara me'n heu glada
ab un mal ayros
No'l vall ni m'agrada
guardens el gos ~~gras~~
me'n fan fortuna tova
a dintre del mar
que'l sol hi entrava
per dalt y per baix
quina noche buena
cla de luna hi fa
son galan hi mira
son galan hi va

Las ruinas de Lampurdón

Una matizada
x sent el sol eixit sent el sol eixit
segu la rumada
per un camp fluit.
Vora la ribera
un rin som trovat
a dalt d'una cima
al fondo d'un priat.
Totio se coneixere
quells petits aucells
si'n son caderneras
i be passarells.
Tot hom qui se lo mira
cadernera n'es
ab las sevas pluvias
es pensa frances.

^{perpinyos}
La bella Antonia

N'he festejada una hermosa Antonia
y ab molta honra y molta voluntat
l'he festejada tres anys y dos mesos
y a casa seva may no hi'via estat
A la primera vegada d'anarhi
ja hi vaig esserhi molt ben arribat
jo hi arribaba, paravan la taula
y a dinya ab ells a mi m'han convidat
fora y adensiam y aden ~~la~~ hermosa Antonia
tant que jo y tu'ns haviam alegrat
Me'n poro jo el costat de l'Antonia
son pare mare an el altre costat
tot lo que mes am'a mi m'agradava
teni l'Antonia an el meu costat
y em dihen que si per cas vull l'Antonia
que'ls ho fassan piguen aviat
mentre teniam aquesta conversa
arriba l'altre sen enamorat
El hermosa Antonia, tornam las joyas
y els anells d'or que jo t'via regat
piyaten piyaten dalt a de secundarho
penso qu'encara me seris fiat

No hi ha amor primera
la primera flor
s'em porta la palma
de tot Rossello

Una cançoneteta
cantaria jo
d'una minyoneta
n'es del Rossello
Ella cuyna y pasta
fa bugada y tot
la n'ha rentadeta
ab un riu bundos
La n'ha esborideta
ab un riu joyos
la n'ha estenedeta
b' un jardí de flors
La n'ha plegadeta
b' una capsa d'or
cada plech que hi dava
sos llantos y plors
De que plorien filla
de que plorien vos
pare lo meu pare
be ho sabien prou vos
Me'n via parloren
ab un gort vos

aquella blanca donzella
degraciat el pages
que may cull y sempre sembla
vis m'ha paregut a mi
festejant una donzella
l'he festejada quatre anys
sens cullir ningun tristento
y ara'm veig determinat
mon amor si'm deu llicencia
per anar a servir l' rey
o' passar l'estil de guerra
y el poble de Canlleteras
si n'hi ha una Tereseta
n'es prumeta del vantay
el fadrí que la festeja
Francisco s'anomenava
Francisco vos vulg donar
vos vuy dona una oventensia
no us en gasten els diners
fent musica a las donzellas
que's buclan delqui'ls vol be
qui'ls vol be no's bucla al' ella

El enamorat

De l'hiassento al costot
sense ni una paraula
de qui' este tristeta amor
de qui' este tant enutjaca
y he trobat d'estar-me yo
que m'han dit que vos amava
diu que vos heu set soldat
del regiment de l'Italia
Amor no cregueu aixó
tal com no som peracada
qui' antes jo no n'eu aise
li fare dos mil regals
quan l'amor un sentiraixí
may horra d'on li darna
^{es} ~~es~~ ^{hiu} ~~hiu~~ ^{la} ~~la ^{ya} ~~ya ^{la} ~~la~~ ^{butraca}
~~els cordons eren de plata~~
Aholu home n'eu dor
els cordons n'eran de plata
Amor no'm donen clines
que a mi' els vostres no'm fan falta
Tenint aquestes rahons
el tabelleu a la marxa~~~~

Ay amichs y companys mes
es que son de confiança
unemeln a' consober
aquella rosa encarnada
Ay a les vuyt de la nit
la miraron, por mala
Ay a les nou de la nit
confemana, com brezane
a la dats de la nit
la miraron ja si cana
Quan l'instat va sentia soci
del regiment desertava
desert del regiment
a' casa seva s'en anava
m se hi va p^o mal per
i res ali van salve
ment n'esti resant
ya s'en dona p^o malach
ya ^{mas} de n'ha vist ^{mu} fisto
que dos morts en una casa

No us en gasten els diners
fent musica a las donzelles
que's burlan de qui 'ls vol be
qui 'ls vol be no's burla d'ellas

Regalat el mes de març
entrem a la primavera
qu'allavors floreixen flores
els clavells per las donzelles
el rossinyol va cantant
per las frescas arbolesas
no ho fa el trist de la men cor
nit y dia estub pensant
l'amor com lo podre veure
el dia que no la veig
n'es mes clarich qu'una cora
un dia me la mirava
a la porta de l'iglesia
de San bonica que n'es
m'hi apare sia una reina
y un men amich ya m'ho don
ya m'ho don per com certa
mura no se la daran

Enmig dels argelaguers
florirà la ginestera,
com una espurna de foc
damunt la garriga espessa.
Ginesta, l'hivern se'n va,
s'acosta la primavera.

Com una espurna de foc,
ginesta, com una estrella,
L'amada en porta un esquiv
i la tarda no és tan freda.
El vent es torna oratjol,
s'acosta la primavera.

L'amada en porta un esquiv.
Rialla de la ginesta,
esperança de l'amor
que resplendirà i bateja.
Adén, boies de l'hivern.
S'acosta la primavera.

Tomàs Clavés

A l'attention
du jury des juges

Interdit P

un certain de l'Etat Vin de l'Etat de l'Etat d'Alger

et l'Etat
Alger de l'Etat

Alger de l'Etat ; l'Etat en l'Etat

Alger de l'Etat

Alger de l'Etat (l'Etat de l'Etat)
Alger de l'Etat ?

Alger de l'Etat

Càntic de Pasqua

Al·leluia'.

Ai quin delit hem trobat
en rompre la matinada!
El Crist per ha resuscitat
denjdia la nova alba da!

Despertar els campanes
i far brandar els campanes.
S'envenen els penyals
i brillen d'or els planes.

Canten l'espar i el cel blau
i tova als cors l'esperança.

El mor retroba la pau
i tot és goig i llaut.

Despertar la joventut
per avui és Pasqua florida
i ja el pecat és vençut
i arreu triumpfa la vida!

2

Totes les prades de sopta han florit
amb flors novelles
per hem de cellis per porcells al pit
de les donzelles.

Als cos retornen les aelles cançons
amb noves joies
i amor flameja en els ulls dels mungors
i de les noies +
L'ocell refila i aïdeu el seu vol
sense pedra.

Uetz aubias von els ciems de tota ombra de dol
i de tristesa. +

Vostres finestres fadrines obriu
amb alegria
i riallers i franques cixen
de càrn al dia.

Que amb la llum d'or per en enseny^a festinor,
clara i frisa,
la veu del cor torna avui a cantar
tota amorosa.

~

3

Requieu fort les campanes!
hi un sol cor no resti trist!
Vens propers i llunyans
i agermanau en el Crist!
d' hora es bella i es florida
perque es l' hora de l' amor!
es la Pasqua de la vida!
es la Pasqua del senyor!
es la Pasqua cantadora
de la pau i la bondat!
es la Pasqua redemptora
de Jesús resuscitat!

Alleluia a la terra i al cel
i alleluia al meu home fidel!

2

Juan Llongueras

21 gener 1948.

El flabiol

Flabiol de la muntanya
company íntim del pastor
tros de boix, saüc o canya
i animeta de cançó.

Fu ets com la veu de la prada
i de la pau dels serrats;
i confosa ta refilada
amb el belar dels ramats.

Fu saps el cant dels ocells,
la joia dels matins bells
i de tardes moridores,

Saps el secret de les flors
i el d'aquells primers amors
dels pastors i les pastores.

Pasqual Borden

Nº. 9945.

es còpia

La pan de la Masia.

Valdria dir-vos la pan
que m'inonda i meravella
sota aquest celatge llau
Com els ulls d'una donzella.

S'estaria l'esperit
amb les aures perfumades,
i atempera el mar neguit
la llum de postes danyades.

Com boirina, lentament,
s'evaeix del pensament
tot penar, dol o quimera,
no es sent guisa ni ginec
i els coloms porten al bec
un brat florit d'olivera.

Pasqual Brada

L' "ou cam balla"

En mig de flors i quitxalla
i d'una llum transparent
tot hom mira l'ou cam balla
al damunt d'un fil d'argent.

Dansa amb gràcia i amb bell aire
i amb cadences elegants,
dansa al cim del raig cantaire
i en les nines dels infants.

giravolta l'ou cam balla
al piral fo' de la gralla
de les oques cridaneres,

mentre entona un plaçid cant
l'aigua que es va demanant
dins un calze de cireres

Joaquim Boada

— La pubilla de Vidrà —

La pubilla de Vidrà
a Bellunent, molt matutera,
cada jorn solia anar
per oir missa primera.
Ven mirar d'allò més bell;
^{la seva orella}
~~la seva orella~~ de flor bocana
enrogit com un clavell
pel beser de Bramontana.
Qui enciscava, la va,
la pubilla de Vidrà.

Et platat m'era el camí,
la verdiga ben febrada.
Qui era hermos a quell matí!
Que bonica l'encontrada! —
Quan a l'hermita arribà
feia un sol que enamorava.
Bella entona s'esperà;
son padri mai arribava.
Fins ~~una~~ malpensada va,
la pubilla de Vidrà.

Les campanes van tremuir
angoroses i llunyanes...
— Ai, callem que un feu neixen
veus de mort de les campanes!
Ai, amor el meu amor,
que roleta m'has deixada...
Ols augura la tardor
per morir d'enamorada.
Plora i gemega, larri,
la pubilla de Vidrà.

Josel Cortells Guit

Mentor en calura

Sota el vent de la pinçada
on s'està molt malament
com que hi ha la bona plena
quina ^{malos olor} pinta que se sent
els gossos passen com ent
i t'omplen els ulls d'arena
~~estrepit~~ algun ^{herce} malament
i els herce ^{de} tot el vent
i s'omplint com ^{herce}
i ens preuen torbats d'esperen
Un vent arit de ^{vent} amparat
Un pas per vol capall
~~Solafat en un d'ell~~
- no sabem de quin temps
tal volta hi per a nos
posa una nota ^{adonant}
a cada nos ^{el cel} refalant
~~talment una presa~~
mentre el cel es torna rosa

Mentor en calura

Sota el vent de la pinçada
^{repusant}
~~desesperant~~ pla en damunt
i sent cercles en el an ^{com que hi ha la bona}
^{ment} ^{ment} ^{ment}
talment engrosa l'absent ^{sent}

Sota mig de tanta gent
que n'hi ha de tota mena,
els llamins es van fentent
fins tenir la panta plena
un vapor de viuet
per als llamps en doler
i ens torna la falta rosa
y el sol que fent ^{relicion}
la for com per art d'encant
per for de no fent ^{rosa}

*Còpia per el
Mestre d. M. Millet
1962*

Oració

Senyor, m'heu fet mercè de les amors del temps,
de l'amor de tota hora,
i amb la tendresa al pit i als braços verds, els rems,
lliriets blaus, les albes
se'm feien prop i lluny i em prestaven el cor
i el cor s'enllaminia
de llur flaire de mel. Mai no venia a port
i era d'un dia a l'altre
talment lligada al viure i el viure tan estret,
tan blana la pau vostra,
que el més enllà lliurant-se'm m'atufia de set
i assedegada espera
l'ànima tota sola vestida dels sentits
tremolosos i ardents com ocellets als dits.
Però la crida vostra
deslliura en mi l'infant en vetlla eternament
que fui tothora i sempre
caminant cap a l'alba sota les mans del vent
i el temps se m'engrunava
dejuns i sense Vós l'hora amargant de sol,
i em retorneu l'engruna
del temps que se m'emporta, petit el voliol
del meu cor fet al nombre
de dies com a roses obertes al matí,
absents de tan amades,
i a l'hora de la posta recelant de morir.
Senyor, l'eterna aïosa
que eixamplava les albes i es delia pel cel
lleva la veu al calze
de la terra nodrissa, i es voldria un estel

p Jaquetti

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE LA GLEVA

Per Vós l'argila es fa clara
i es tornen albes les nits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

¿Era el bou del Naixement,
etern en la melangia,
el bou que us trobava un dia
a la gleva resplendent?
¡Quin goig, que la terra avara
sentís uns bruels i uns crits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits!

Deixeu-nos pensar en el bou.
Feu-nos veure la donzella
que copsà la meravella
que la persistència enclou.
Com a ella i al seu pare
se'ns aprimen els sentits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Reiha del cel, us tenim,
perquè us plagué ser guardada,
Vós, l'Assumpta Immaculada,
dins la tristesa del llim.
I en el santuari, ara,
llampurnen rostres i vestits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Gleva de la sang de Déu,
ai, sang de les vostres venes!
¡Com reben, cims i carenes,
la silenciosa neu!

La Plana de Vic s'amara
de celestials delits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Amb el Ter, ull vigilant,
com els del bou que us trobava,
passa l'aigua verda i blava
del dolor que vol ser cant.
Lliri esdevé l'atzavara
i esguards d'amor els neguits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Tornarem al ~~un~~ fang, com Vós,
i com Vós, oh dolça i pia,
n'eixirem amb l'alegria
de les vostres resplendors.
De Vós ja res no ens separa
ni que siguem perseguits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Per Vós l'argila es fa clara
i es tornen albes les nits,
Verge de La Gleva, Mare
dels fills d'Adam redimits.

Manuel Bertran i Oriola

LA CANÇO DE LES TRES FONTS

=====

I

Font del Fonoll

Al caminant que fent via
besa la trena d'argent,
cantes tu la melodia
de les nits de pluja i vent.

I li dius a cau d'orella
de l'amor que t'ha ferit..
de l'amor d'aquella estrella
que et plateja a mitja nit...

Dels picots i de les merles
que et venen a festejar...
que els dones grapats de perles
a canvi del seu besar...

De l'encant del nostre poble
que captiva poc a poc
-De tan bell i de tan noble
no n'hi ha cap més enllcs.-

.....

I al vianant que s'amara
d'aquest sonor degotís
se li perfuma la cara
i li vessa el cor d'encís.

III

Font del Villar

Als peus de la Verge Santa
màgicament has brollat
dia i nit canta que canta
murmures un prec sagrat.

I si un caminant es para
i et prega parant la mà
l'almoïna de l'aigua clara,
te li poses a cantar:

"Cerques la terra més bella
que no has vist en tot el món?
Es ací la maravella.
Senya el teu pit i el teu front.

II

Font dels àlbers

El teu raig, o fontanella!
és un doll de resplendor.
El teu raig, o maravella!
és el fil d'una cançó.

Neix ton cant de mica en mica
com d'una flauta d'argent.
Copsant la teva musica,
s'omple el pit d'encantament.

I es que el teu cantens convida
a una dansa de germans
i es que el teu flauteig ens crida
a donar-nos tots les mans.

Per có el arbres, o fontana,
que viuen de ta cançó,
es lliguen fent la sardana
en senyal de germanor.

Per có el poble tot s'atura
a escoltar el teu cant sagrat
es sadallo d'aigua pura
i punteja agermanat,

Saps perquè el nostre paisatge
sempre és bell i sempre es clar?
Ve dels ulls d'aquesta imatge
de la Verge del Villar".

.....

Vianant: Que aquest murmuri
t'ompli el cor i el pensament.
O fontana! Que perduri
el teu cant eternament.

Joan Batlles, Pvre.

Vicari.

RETROBAMENT DE L'ALGUER

Com una part, encara, del mateix esperit
d'una mateixa parla i enyor de primavera,
ens aplega el record i el foc d'un mateix crit
a l'ombra d'una única bandera.

Ens hem retrobat tots, tot i distants, en una
mateixa ruta feta de llum i de dolor.
La sang encara es mou i la mou la cançó
que surt a flor de llavis i del fons de la runa.

Hi ha un pont que lliga la frescor del paisatge:
el iode de la mar i sal de pietat,
i, fresc de ganivet, el pa en un mateix plat,
l'oli amorós i el vi aspre de nostra imatge.

Si es renovella el món, si la mar ens allunya,
a banda i banda encara sé prou la veu d'on ve.
Aquí, també, fou Catalunya.
I és Catalunya de l'Alguer!

PERE RIBOT

L'Alguer, 23 de juliol de 1970.

RETROBAMENT DE L'ALGUER

Com una part, encara, del mateix esperit
d'una mateixa parla i enyor de primavera,
ens aplega el record i el foc d'un mateix crit
a l'ombra d'una única bandera.

Ens hem retrobat tots, tot i distants, en una
mateixa ruta feta de llum i de dolor.
La sang encara es mou i la mou la cançó
que surt a flor de llavis i del fons de la runa.

Hi ha un pont que lliga la frescor del paisatge:
el iode de la mar i sal de pietat,
i, fresc de ganivet, el pa en un mateix plat,
l'oli amorós i el vi aspre de nostra imatge.

Si es renovella el món, si la mar ens allunya,
a banda i banda encara sé prou la veu d'on ve.
Aquí, també, fou Catalunya.
I és Catalunya de l'Alguer!

PERE RIBOT

L'Alguer, 23 de juliol de 1970.

A l'ombra d'un vell elm

a l'ombra d'un vell elm Liseta
filava lli tranquil·lament.
Sen pastar, quan en ven soleta,
d'abrupte a dis-li tendrament:

— Bonneta del meu cor
quan en t'hi trobarei combat? —

Li mès d'un cop amb la cuneta
jà en planya del teu cor ingrat,
tu m'es preïes, ai/adriñeta!,
ni un sol instant no has escoltat.

— Bonneta etc

El dia aquell que, en el viatge,
jo et vaig donar la meua mà,
tot seguit en el teu viatge,
còndel, l'entj' vares mostrar!

— Bonneta — etc

un altre dia, ^{al mig de l'era,} ~~passada~~
et vaig tornar l'anyell plorat
per el vil clap amb sa fropa feta
s'havia endut del teu remat

— Dormeta — etc

En va em semblà pel les meues despiés
farien dog tan barba cor!...

em colpire amb nous duplicis
i amb tingues més rigor!

— Dormeta — etc.

Quan, dol, al bosc proper sospiro,
sensible al meu constant turment,
sefit a l'les - he haig de dir - ho -
mon dol li porta amargament!

— Dormeta del meu cor

quan en tu trobarei combat? —

Tond. catalana

a Joan Sanyer

maig 1905.

La meua amor

La meua amor o'està reclosa
dins un florit bell jardinet
on creix la rosa i'el unguet,
i'el llessami i'ca malvarrosa.
Es un jardí tan ple d'enris
com un jardí del paradís
i'en ell el foig és infinit
tan a ple dia com de nit.

La meua amor o'està reclosa
dins un florit bell jardinet
on creix la rosa i'el unguet
i'el llessami i'ca malvarrosa

Mes ai, no hi ha tan dolça cosa
com aquest dolç raminyolet
que llença así son refilet
i'quan està causat reposa.

Un jorn la veia alla' el prader
cullint la menta i' el clauell,
amb el seu aixe tan mau,
la pre, entre tates, me, en plan.

Quin foij trobas-la tota sola
alla' ~~allibera~~ a l'ombri del jardinet,
fentia, meteria per un anyellet,
i' l'humil, tament una viola.

Trad. catalana
de Joan Llorenç

May 1915.

Abril

abril, l'honor de tot l'any,
sense afany!

abril, la dona esperança!
els fruits madurs, esclatants
i brillants,
en porten sa delectança!

—

abril, el fruit dels praders
i els ocells,
que amb ta abundos benèdicta
esmaecta de noves flors
i colors
els horts de nostra vida!

—

abril, que amb ta dona mà
daps sembras
ansen del món l'alegria

i' en fas culles, enmy de l'leu
 ' Respon,
 les jois a la folcia!

abril, d'ambes ardejants,
 vutil. lant!
 De llasques, treus d'aurola!
 Tu de la'nnos en el si,
 sempre fi,
 tu deias les feus gemades!

Its four corners gentle

me, en l'exil,
des fois ~~aux~~ les ailes blanches
des oiseaux : à ple vol,
avec son vol,
son air bon temps insatiable

Des fossins, pitius
i amor,
barjes, tota l'embratje,
el terrateig ~~de la casa~~
~~des del cant~~
amb el finos del ramatge.

Tral. cat. of
Pan. decompres-
May 1905

Quan el moliner
(Cansó popular del Quercy)

Quan el moliner^I ve del mercat,
troba el seu llit desbaratat.

- Èp, serventa, què ha passat?
La derideta.

- L'amo, no me n'he adonat.-
La derideta, la deridat.

^{II}
- Minyoneta, tu bé m'ho diràs,
sinó d'aquí te n'aniràs.

- Ai, si a mi me'n cal anar,
La derideta,
la borsa hauréu d'afluixar.-
La derideta, la deridà.

^{III}
Tan bon punt la noia se'n va anar,
l'amo no féu sinó plorar!

- Minyoneta, cal tornar,
La derideta,
pel teu amo aconsolar
La derideta, la deridà.

^{IV}
La serventa deia: - Oh, pla bé!
Primer, diguen-me: què faré?
- Fots tomar quan te plaurà,
La derideta,

que el meu cor ben teu serà.
La derideta, la deridà.
Traducció J. Gujol.

1
Do time un home pue is meruit

Do pue ben dís-lo!

Do pue ben dís-lo!

Do pue ben dís-lo

pue is meruit!

Do time un home pue is meruit

já pue ben dís-lo,

já pue ben dís-lo

Do time un home pue is meruit,

~~sempre, e a tua vida se dá,~~

~~por podes dís-lo ya e ressurar!~~

~~Itat traia (já l'he perdut!~~

~~se'n va, se'n va)~~

amb un pan de tela foira

jo u hi faig una camisa;

seu doblant, un camisió.

tots - Ja pue ben d'è-lo pue is menut! 2

O tunc un home pue is menut
etc.

D'una cloca d'ovellave
jò u'hi laig una cabana,
ee sobrant, un cabanò.

O lai là, pue is menut!

una apelle despiulada
pue espara li he donada;
ee sobrant, pue espari-

de la pell d'una rateta
jò u'hi laig una capeta;
ee sobrant, un capitol.

fohe d'un llumac fent via
ee se'n va a veure la tia
i a ca seva ha retornat.

Trad. cat. de
Joan Llongueras

Al pont de Mirambell
Catoriva sentava.

Tres cavallers del Rei
a cada un la festejava.
Al pont de Mirambell
Catoriva plorava.

Tord. catalana

se Joan Cloupin

Trist és el cel

Trist és el cel, trista és la Terra.
Sento tristesa al pou, del cor,
a l'entorn meu no hi ha dolcesa!
Ai, perquè és tan meu descombat?...
I aquest sospir tan gran, tan fort?...

—

On va l'ocell, la papallona,
on va la llebre bosc enllà?...
on van l'estel i el vent i l'ona?...
Do no se vas on ^{hauria} ~~has~~ anar!
hi en lloc ja no la puc trobar!...

—

Vindran els hores lluminosos,
l'abril ja iós també vindrà!
Do no veuràs florir els roses
perquè ja no en vindrà a estimar
la que el meu cor ja sospira!

Trad. cat.
de Joan Leunguey

Lì tu vol

Si' tu vol,
ai, tirs lirs!

ou fradara es tens mostons
i' endema
~~Plus d'essa~~ el mati' ?...
vol, dis-m' ho lris ?...

Lireta, ho null,
ai, tirs, li!

—
Lì tu vol,
ai, tirs, lirs!

a punta d'auba davallari
i' et cercari,
i' al prat vindri,
l'herba es dolca!

—

Lireta, ho uell,
ai, tiro ló!

Quan tu hi seràs
m'esperaràs,

pue jo vindré.

Pararem i cantarem;
uall dir-te moltes coses!

Lireta, ho uell,
ai tiro, ló!

Es ben defes pue jo hi fesi,

t'esperarè,

t'estimarè

allà a la forada.

Lireta, ho uell,

ai, tiro ló!

— 5 — Trad. cat. de

Juan Sanguany

Oh, desperteu, bella adormida!
(Canço d'amor, popular a l'Auvernia i al Quercy.)

I
— Oh, desperteu, bella adormida!
Oh, desperteu, si és que dormiu,
que no vol parlar mon cor captiu.

II
— No dormo pas, que estic desperta!
Tota la nit en vós pensant
i en vostra amor, mon dolç aimant.

III
— Oh, bon pagès, jo vull ta filla!
Me la vols dar? Content faràs
mon pobre cor rendit i lers.

IV
— Oh, bon soldat, és marxa jove!
No té pas més que catorze anys.
En altra amor posesu afany.

V
— Canten, ocells, en el boscatge!
Canten la nit, el jorn plorau.
Mon cor emporta l'amor meu.

Traducció F. Puigol.

el tarro,
el furo,
el rumrum a la barrageta.
el tarro,
el furo,
el rumrum a la barrageta.

Dansen nois,
vint o non;
Dansen nois,
vint-i-non-

Dansen nois,
dis o set;
Dansen nois
vint-i-set.

Dansen nois,
quatre o cinc;
Dansen nois
vint-i-cinc.

Dansen nois,
dix, tre;
Dansen nois
vint-i-tre.

Trad. cat. ar. Don. Longues.

~~En la fonsa~~

Dintre ~~de~~ la ^{tomba} ~~fonsa~~, ole dolça aïmia,
jo entenaré mon gran pensar.

Tolls penaments el meu cap trastornen;
com creix el desig, l'enyor d'estimar.

Dintre ~~de~~ la cambra, la porta closa,
els ulls negats de tant plorar.

Dels sentiments jo no puc ~~sostreure'm~~ ^{sostreure'm}
i la tristesa estreny mon cor.

I tu sens dubte estàs destinada
a dar-me mort amb viu dolor

Enduts enllà pel bell navili
els mariners van a la mar
al pur amor que per ~~tot~~ jo sento
no ~~mai~~ puc jamai renunciar.

Ole dolça aïmia, si el destí és agre
i el viure unit ens te privat,
mon cor totthora l'amor ~~et~~ dona
l'amor i la fidelitat.

Preneu mon ^{cor}, preneu mea vida,
preneu-me per l'eternitat

Vengo de Mr. Barcelo

Mestre Luis Maria
Millet

Director de C. Orfeo Catala

C. Amadeu Vives I -

(Palau de la Musica)

Prin de l'Orchestra

Carretera

Barcelona

LA CANÇÓ DEL VELL OPTIMISTA

— 0 —

*Dedicada - devotissimament -
a l'apòstol de l'optimisme*

~~TRIPLE SLOGAN DE LA VERGESSA~~

*franciscà i de la joia
infantils i nostra joia*

~~LONGA VERGESSA LA~~

*Longues,
atimadíssim*

~~A'XOXI QUE VOLDRIA PODER FER DE LA MEVA VERGESSA~~

El món de nou comença,

comença a cada instant

que hi arriba un infant

~~que~~

o hi juga amb tant d'encant

que ni tant sols hi pensa:

El món de nou comença !

Per què la melangia

t'emboira el lent esguard ?

Si creus i com ets covard ?

~~Perquè la melangia t'emboira el lent esguard ?~~

Si creus i per què ets covard ?

Brilli ton cap al tard

amb goig de trenca de dia !

Per què la melangia..?

Melangies enfora !

Si el nen plora, riu més !

Jai, quan no hi siguis més

seguirà el món com és,

sempre nou a cad'hora:

Melangies enfora !

Deixem goigs per herència
a tots els qui vindran;
^{son} si als caducs que se'n van
^{els qui} grans elegies fan,
ressons de decadència:
Deixem goigs ~~per~~ herència!

I visca l'alegria
que minva arreu el dol
prodigant el consol.
- Mort! penja un picarol
al coll de ma agonia!
Que visca l'alegria!

L'alegria profunda
del Pare Sant Francesc:
vi ardent posat en fresc,
i alosa que amb el tresc
fa l'alba més jocunda,
d'alegria profunda...!!!

9 - V - 50.

Mossèn Bartomeu Barceló, Pre
Missioner de la Santa Família

Lema: - Drines d'anima endins...

,I
EL RITUS FAMILIAR

Apatz sublim aquell! Els convidats
veurieu, de Mallorca en molts de punts,
(ja dit el Parnostre pels Difunts
dels quals ^{se senten} ~~ressons / es senten /~~ perllongats.)

com als Avis, sovint ja sacsejats
pel buf de l'altre món i enyors profundes,
s'hi apropen, la mà els besen i, tots junts,
viuen moments que el Ritus fa sagrats.

Oh Ritus de pairal religió
que tota ofensa anul·la si n'hi hagué
i el bes que absol·la devé comunió!

Eli de la Mare Catalunya ens vé,
n'és de profund: Besem-lo en fusió
de cors i d'esperits i ... Pau i Bé!

6-1-50.

(11 No diem (deim) es tino se.

II

LA POTTESSA DE MALLORCA

que té la nostra Maria
Maria Antonia Salva
que el record se me'n hi va
en punt d'ac l'-Ave maria,
o començ la lletania
de Santa Maria ? Bah !
la nostra Roqueta en va
ja la mar l'afegaria:

Sols que del diluvi a flor
ens restas, sura que sura,
sa garba espigues en flor;
a dins l'Arca més segura
salvaria's la més pura
essència de l'illa d'or!

III

L'APARICIO DEL PUIG DE SANT SALVADOR (de Felanitx)

—

Ell...! D'un cop d'ull li dic tot
i Ell a mi d'un cop de vista...
Per que m'alegra i contrista
i al cant m'hi apunta el singlot?

—

-Sant Salvador! És que pens
que em daren la vista els pares
i els seus ulls no veuen gens
la llum amb que els meus aclares. -

—

No ~~se~~ ^{la} veuen? Pot ser sí:
no me'n sento, al viu, les ànimes
amb tremolor tremolí
d'un doble fillet de llàgrimes?

—

IV

LA MIRACULOSA D'ESPORLES

Maria Miraculosa
quí al Convent d'Esporles dau
l'impressió més suau
d'Esporlerina amorosa!

Arreu la boca melosa
m'hi fa el prec, si l'escoltau;
i aquí més, de tant que emplau
vostra cara als ulls gustosa.

M'hi ompliu de gracies més
el gerrió de la vida ?
I em sembla que, quan vos rés,

(més amb besades de llum
que amb els mots) en Vós onsum
perfu^m de poma polida...

V
QUATRE MIQÜETES EUCARISTIQUES

Sol Eucaristia, essent l'alegria
salt del meu batec, d'aquells pels qui preg,
auçelló qui nia Sol Eucaristia
mon cor obri el bec salt del meu batec !

Siau-me besada,
Pa d'amors divins,
que d'una besada
vos vull cor endins.

Sí, i tota ma vida
amb tan ric regal
ma Pasco Florida
sereu i Nadal.

I sí, com als temples,
on mi féssiu niu
dels més bon exemples
seré mirai viu,

Oh quina ganeta
que jo sent de Vós,
divina Llesqueta,
mel de les dolçors!

i és de Pau completa
riu ple i copios...
Ai quina ganeta
que jo sent de Vós!

De Vós ben nodrida
ma vida jo vull
i tota ma vida
vull viure'n curull.

Oh jorn de gaubança,
tast del paradís!
que sa recordança
me faci feliç.

I em duga a fer bona
fent la vostra llum
que tot ho inonda
de Bé i no es consum,

3ra

Quin dia més bell i bo!
Quina festa beneïda!
Dins mon cor ja treis florida
oh de cels i terra Flor ?

Bon Jesuset del meu cor,
oh videta de ma vida !
per merce tan fora mida,
que podria dar-vos jo ?

Com veis, a mi tot em manca,
pero en Vós tot bé s'hi tanca
i ja sou meu, del tot meu.

Hbstia santa ! Hbstia pura !
vostro Do sense mesura
i mes gràcies rebeu !!

4ta

Una lluernna, Senyor,
me fa oblidar l'estelada,
així, iab, és com més m'agrada,
fent-se petit petitó
a mida d'una besada,
el vostre infinit Amor
Tot besable i besador...!

L'UN PECAT L'LEPOL

- o -

(el l'amic i matre de la Troia catalana
en Josep Iglésias.)

D'un pecat tan dolç,
com fer penitència?
havia sortit

la Mare per feina.

Jo obria el rebost:

- Hi entres? No hi entres? -

Quin tub-tub, tub-tub,
corret meu que em feies!

Era el martellie
de la consciència?

Estava clavat:

Si tornava encara!?

Com fer-ho, però,
si fins la vaixella
tenia besllums

d'enquards de sirena?

I a les dents... quin foc!

quines rabietes!

Estava perdut.

Què fer-hi? Em febles...

I hom s'hi feia endins.

Canit... a les palpenes...

En el fons de tot,

era al fons l'olleta,

era al fons... - Ja et tinc! -

Si, si: era ella!!

I n'hi ficava un,

i dos dits,

i els treia

Hi dolçor dolçor
de la mel de fesa!

... d'un pecat tan dolç,
com fer penitència ... ?

havent notat que els poemes en un correu
en gèlida, aprofitar el marge en blanc de
la plana per a transcriure vs. el:

ELS ROSSINYOLS DE LA TORRE BLANCA

- o -

Oh Rossinyols de la Torre Blanca
de Sant Felip!

Mus anys després ni un desol no hi manca
a fer-hi niu?

- o -

- Què se me'n don? (ja la Torre Blanca
de Sant Felip)

Si de la Mort ja el silenci el, tanca
o alguna nevien?

- El què vell d'ells, jo, la Torre Blanca
de Sant Felip,

ni el cant pur que amb res flors, la branca
ne vibra i viu! -

- o -

No en vol res més, no, la Torre Blanca
de Sant Felip.

el Cant! el doll! - no la pounce
ni el pou pensier...

- o -

Hi Rossinyols de la Torre Blanca
de Sant Felip!

Si de la Mort el silenci es tanca
rest el Cant viu

Rossinyol magic sempre renadit!!!

~

16-V-50

(ant Felip de l'obret)

AQUELLA MÀ EMMOTLLADA DE MESTRE
LUIZ MILLET!!

- 0 -

(Fins avui 31 - no he rebut
la carta (lletre)
agradidíssima)

Hom l'heia unes mans de forjador
o d'aspre timoner de nau d'alturas:
de timoner i Patró

capejant els grans vents de l'Aventura!

I les tenia xigues pel que es ven,
quasi be de mesura
fembritxola de breu,
si d'allò més viril sa contectura,
i cada nerviós forçat tret seu.

No ho prova la figura
de sa dextra emmotllada...? Si's en guix
jo no se quina llum en sobreix
que sembla de Ta d'Hostia pastada...

I hom l'hauria besada,
besada piament,
puix, mià sacerdotal, (per consagrada
de ple i reverentment
al Cançoner, qui enclou en sagrament
alat, l'essència alada
de sa terra aduable i alorada,)

he ho fou segurament;
frescant-li amb la Batuta, que movia
amb fúria d'ardent devoció,
la sucrassenta via
de l'Elevació!!

.....
Mestre Lluís Maria
Millet: com la veig clara
la Mà d'il·lució
fidel: del vostre Pare!
I un hom la posaria
(amb el vostre i les meues)
entre el Torçor en Creu

del Bon Jesús i el Senyor d'Almbrà!!

Esplugues del Clotegat - 31-V-50

Maria Antonia Barceló
Misionera de la Santa Preia

Agredissin a l'entusiasme puríssim i començador
del vostre Orfeó notissim!! (he puè puer
el fill i el papiu al Nadal i el Cançoner i el breu
del clot? Si en Torçor és ací)

Roma: No em puc pensar de anar en Vaguet!! con-
fúsol a part) - Si en guardi, etc.
Candi vivia encara!!! En primer i pr avui ha auriu a

CANT D'HOMENATGE ALS VELLs.

Catalunya! tant com pugues
lloa els avis com Herois,
i hi vegin roies i nois
galons d'or en llurs arrugues.

-o-

Galons d'or com no entraria
de les mines cap miner,
ni la celèstia en té
ni el mateix sol en ple dia.

-o-

Cada arruga que engalona
-retllant lo- llur front enclí,
val molt més que un Totsà
i el Pin Daurat per corona.

-o-

L'és corona comparable
a la que lliur va fer
Ramon Berenguer Primer,
ja de jove venerable;

-o-

i, pel seny i la prudència,
anomenat de tothom
el Vell, com a sobre-nom
de la més alta excel·lència.

-o-

Si, bons Vells; i si la tara
del nostre temps (que d'afront,
li faria buixar el front
si en tenia una dit encara)

-o-

A la venerable memoria d. m. Moragas
el fill Vicenç de Pau. del qual
és la manca de respecte
per egoisme roí,
tot noi i noia d'ací,
amb respectuos afecte,

-o-

voldria, sempre i onseuiga,
cedir-vos el primer lloc:
pedra infalible de toc
dels bons cors sense trifuga!

-o-

I l'alt honor degustant-ne,
guix, piament la sentim,
en cada vell sant Joaquim
i en cada Vella santa Anna

-o-

venerarem, com en vives
imatges amb fe i amor:
guig de l'ànima i calor
de ^{els} vostres sangs gelives.

-o-

I d'ací, molt mes encara
que d'Egipte, es podrà dir:
Vila noble on l'envel·lir
ennobleix i els Vells aclara!!

←

Mossèn Antoni Puig i Riera
d'Amador d' E. i A. Doria
(C)

Em placaria que hi posessin música
a mel nostre Pare i hi posin alguns de

P. J. J. J. de la Pedagogia Catalana en Flor i Alent
heist per l'homenatge d'alguns dels seus autors

EL PONCELLATGE DE NA ROSA

- o -

Lema: Saltant a la cordeta...

L'any passat no hi feia esment,
saltant saltant per fer bella,
com un brollador d'argent
que ^{s'hi} embulla i desembulla.

- o -

Saltam pel delit foll
que fa botar la cabida,
i el seu riu era el sondrell
del cascavell de la vida.

- o -

Mis, ara, botant, botant
ja és altra cosa ... la cosa:
L'any passat era un infant
i enguany poncellà la Rosa!

- o -

Son cos s'és sentit sorprès,
tot sorprès de cop i volta...
Salta ella sola o bé tres?
I a més pes... més desinvolta!

- o -

Salta i sembla, per moments,
que, - ulls baixos, - el pit s'ensuma...:
S'hi sent saltirons contents,
~~ja~~ el cor vol fer-se-li escuma?

- o -

D'on li ve l'estrany desig.
d'ésser ona, flama, a l'ora
i obrir-se de mig en mig,
magrana de ple desclora?

- o -

Tot d'espai ja li's espill
i el caparró tira ençera...
Llun viure com com a renill
d'una poltra falaguera!

-o-

Però algú li clava l'ull?
Llun li haurà dit de passada?
Ara el pit li trenca el bull
i amb dolc, ofeg i's parada...

-o-

No; li any passat no era així
i's que el pit se li apomella:
Ningú el colli; n'ha d'eixir
blanca mel de meravella..!

S

Morán Antonin Arcelí P.
entre a fàr

B. - Colegio de la Soledad - Luperón
Sobresu -
nuevo

Caro Sr.
Don Juan
Luperón
P.R. 1000
de su casa
de la Soledad
Luperón
Cien años

al Mestre Juan M. Millo, is le mencione
del Sr. Ponce, (a.c.s.) que tant va estiman el fofes
i el seu fundador, de dire de. cor. apart
seu fill

Juan Ponce

8/2/966

RELAT DE LA VIDA I MIRACLES
SALVANT TOTA MENA D'OBSTACLES
EN VERS FACIL I PLANER
EN MIQUEL VALLS I TERRÈ

- DES QUE ELS ULLS OBRI AL MON
- FINS AL SEU DARRER SEGON
- DEL MEU PARE A LA MEMORIA
- QUE DEU TINGUI EN SANTA GLORIA.

De les terres Lleidatanes
de la part del baix Urgell,
el qui embruta aquestes planes,
li vénen, carn, os i pell.
I precisant doncs l'indret
que fou dels avis terror,
us ho diré clar i net.
La ciutat de Balaguer!
I em consta cert i formal
per records de totes menes,
que de la casa pairal,
en deien a Cal "Mesenes".
¿D'on venia aquella dita
ó mal nom? Jo pla bé ho sé!
I amb això, planto una fita
de la que en puc donar fe!
Un dels besavis, tenia
cert parlar tot xafallós,
i en expresar-se, solia
fer-ho un xic dificultós.
Venia ous a dotzenes,
i enlloc del mot adient,
pronunciava a mesenes,
del qual, se'n reia la gent.
Així no deu estranyar,
que aquest mot estrafolari,
a Balaguer va xocar-hi
i "lo mesenes" quedà.
L'avi Joan doncs, venia
de la nissaga esmentada,
malgrat que aquest no gastava
de "mesenes" lletania.
Fort i clar diu que parlava,
sense embuts, i en cap manera,
si una bullanga s'armava
no es quedava mai enrera!
Alt, cepat, fornit i gros
no s'espantava de res;
d'ofici, féu de pagés
i molts anys de guardabosc.
Per fer-vos cabal esment
del seu gènit bullanguer,
us diré que era el "valent"
i el "pinxo" de Balaguer!
I si això doncs no t'ho creus
i et quedes dubtant encara,
sabràs que va plantar cara
al famós Pinxo de Reus
temut d'aquella contrada
de Lleida i els encontorns,
al qual, sols d'una bufada
féu-li arronçar els pantalons!!!!
Ja de gran, l'avi enviudà
amb un fill que es deia Pau,
oncle meu, bastant salau,
i de nou es va casar
amb eixerida viudeta
més llesta que una mustela,

que tenia un xic grandeta
una filla, de nom Manuela,
que eren d'un lloc no llunyà
del nucli Balaguerí;
Vilanova de Meià
se'n deia i se'n deu dir!
Maridats de nou els avis
per evitar-se perills,
prengueren acords molt savis
imaridaren llurs fills.
Suposo tenir la clau,
d'on vingué la cantinela
de "Pau, fes ballar la Manela,
Pau, fes-la ballar si us plau".
Amb aquests dos matrimonis
de pares i fills ensems,
per poc s'arma amb els parents
un "lio" de mil dimonis,
que semblava fet exprés
per donar raó sobrada,
al "cuento" que d'anys contava,
el còmic d'en Pep Marqués!
Nous fills, Déu, donà als avis
a més dels dos ja esmentats,
i perdonant els agravis
i faltes dels desposats,
els envià sens oap baixa
la Carmeta i el Cisquet,
fins que varen tancar caixa
amb el Pare; el Miquelet!
Això, sens gran enrrenou
s'escaigué el vint i dos
d'abril, de l'any venturós,
mil vuit cents setanta nou!
.....
.....
Arribat tot just al món,
a tothom bocabadava,
per la mesura i l'aplom,
que el xiquet ja demostrava.
Calgué tractar del bateig,
i cercar-li un bon padrí.
No hi hagué pas regateig
a qui havien d'escollir!
Això rai! Molt prop vivia
un veí Balaguerí,
que acceptava ser padrí
de tot infant que naixia,
amb la sola condició
que imposava a socarrel;
calia posar al nadó
el seu mateix nom: Miquel!
Diu que n'eren prop de mil
els infants que apadrinava,
tot Balaguer el senyalava
dient, lo "Quel de Miquil"!!!
Aquesta fou la raó
seguint designis del cel,

de que el Pare per Patró
tingués l'Arcangel Miquel.
La seva mare, Maria
o Pepa, per embolic,
sens cap mena de fatig
l'alletà de nit i dia.
Si es deia Pepa o Maria,
mai ningú no ho posà en clar;
ni tan sols ella ho sabia
fins que ho varen esbrinar.
Sembla cons que en aital dia
quan la varen batejar,
el bonic nom de Maria
el padrí li va imposar.
De l'església ja venien,
quan son Pare es va adonar,
que altra filla ja tenien
del mateix nom a la llar!!!
Això rai! diu que exclamaren,
no ens hi cal pas capficar;
li direm Pepa, acordaren;
i Pepa, li va quedar!!!!
.....
.....
Lo Miquelet va passar
al bressol llargues estones,
entre fer mam, caca i nones
fins que el varen desmamar.
La Manuela, sa germana,
era noia molt feina,
i de més o menys bona gana
va fer-li de mainadera!
De sopes es va atipar
i a poc a poc, per etapes,
caminant a quatre grapes
va aprendre de caminar!
I amb un estol de quitxalla
saltironant com pardal,
jugava a fora muralla
o pels volts del Mercadal.
Mes cap el tard i enfosquir
abans que el Pare arribés,
deixava jocs o el que fes
i, au! a sopar i dormir,
puig l'avi, que era sever,
exigia formalment
a dona i fills puntualment
que a casa devien ser!
I ai! d'aquell que mancava
a l'hora de la revista!,
us juro, que aquell "solista"
d'un tros lluny ja tremolava!
I allí sentat, escoltava
a la mare, prenent notes,
i el premi o reny els donava
mentres li treien les notes!
Després en havent sopat
donava l'ordre amb un crit.
Alça! Tothom cap al llit!
i, ai! del qui hagués piulat!
Mes el nostre Miquelet,
trapella com la mainada,
quan la porta era tancada
a l'aguait s'estava quiet.
I sense fer cap remor,
cosa en la que era molt destre,

saltava per la finestra
i a jugar s'ha dit, minyó!
.....
.....
Com que es feia ja grandet,
el portaren a l'escola,
que aprengué d'escolanet
i no fes gaire tabola.
I allí dalt, al Santuari
que el Sant Crist hi té bastit,
cada matí va pujar-hi
mig despert, mig adormit.
Remanoi! Quines gelades
a l'hivern solia fer!
Pujava amb quatre gambades
amunt, pel camí dreter!
Mes l'estiu, tot canviava
i en veure nàixer el dia,
el cor se li eixamplava
mentre pujava fent via!
Els arbres, rocs i matolls,
conreus, camps d'oliveres,
sebrats, erms i rostolls
traspassava fent dreceres!
Ai! aquelles matinades
pujant la costa tan dura!
Quina verdor la Natura
i els ocells, quines cantades!
Arribat que n'era dalt
i ja dins el Santuari,
era el seu quefer ordinari
tocar missa matinal.
I repicant de valent,
voltejava la campana,
amb ressò que duia el vent
escampant-lo per la plana.
Després, a missa ajudar,
i cantar, si així s'esqueia
quan algú de bona jeia
ho solia encarregar.
I alternant aquesta tasca
al servei del Santuari,
aprengué, rasca que rasca,
de lletra i solfeig primari,
que per cert, tant li agradà
que esdevingué un bon solfista
que ho cantava tot a vista,
fins cant pla o gregorià!
El seu mestre de capella
era un hom molt saberut,
de tracte bastant sorrut
que el tirava de l'orella.
Res li deixava passar!,
quan era hora de fer feina;
teclejava la seva eina
i, apa noi!, vinga, a cantar!
Miri que aquesta missa
es molt alta i em va justa?
T'enfiles a la repisa
o a una cadira de fusta!
Així doncs, no és d'estranyar
més d'una volta un desastre,
quan s'escapava un pollastre
d'aquells que fan tremolar!
Motejava sens manies
misses, motets, novenaris,

tota mena de rosaris,
 salves i Ave Maries!
 Avui, la de "la creueta"
 li deia amb sornagueria!
 Porta aquella Ave Maria
 la "dels ventres", mes llargueta!
 Cal donar una explicació
 quan la "dels ventres" posava,
 i es que aquesta, s'allargava
 amb "ventres" a discreció!
 Segons la paga, afegien
 mes "ventres" fins fer-ne abús,
 i el Sant ventre, repetien,
 del ventre, ventre, ventre Jesús!
 Quan arribava el dissabte
 penjada al ocell la caixeta,
 passava pel poble recapte
 a recollir l'almoïneta.
 En aquell temps estilaven,
 un o dos quartos donar;
 de cèntims, pocs en donaven,
 ni es veien pas rodolar!
 Un trempat Balaguerí
 era l'únic que donava
 Deu cèntims!!!, i els hi posava
 a la mà, dient-li així:
 Deixa't estar de caixeta!
 No ho ha de saber ningú!
 I en refusar, amb to mofeta
 afegia; No home, no, per tu!
 I és que el murri sospitava
 o sabia bé del cert,
 que en trobar-se en lloc desert
 quan la recapta finava,
 que l'escolà amb molta manya
 assegut en una ombreta,
 sacsejava la caixeta
 amb una esquirla de canya,
 fins a lograr fer sortir
 d'allí dins, uns diners
 que amb més o menys de raons
 creia molt just compartir!

 Mes no cregueu, que tot era
 misses, cantar i oracions!
 Moltes i altres aficions
 el treien de polleguera!
 El pescar, fou la fal.lera
 que li durà anys i panys;
 la caça d'ocells, amb creuera,
 amb besc, al ram i amb parany!
 Coneixia dels ocells
 llurs refilets i passades,
 sos plomatges vius i bells
 i el temps de les novellades!
 Merles, pinçans, verderols,
 passarells i cadeneres,
 bitxacs, lluers, rossinyols,
 calàndries saltironeres!
 Anys després, no sens fatiga
 sentia dolor sincera,
 d'haver-les cegat... pobresos!
 amb una agulla saquera!!!!
 Costum bàrbar i cruel
 per a les aus engabiades,

car deien, (perdó del cel!)
 que feien millers cantades!
 També el Segre cabdalós
 d'aigües fredes i enllotades,
 coneixia de bon tros,
 i el creuà moltes vegades,
 descobrint en l'ample riu
 les platges més soleiades,
 el gorg profund més ombriu
 on fer-hi les grans pescades!
 Tenia canyes molt toques;
 d'esquer, mai no n'hi mancava,
 ouquets, cargols, grills i mosques,
 qualsevol cosa bastava!
 I fixant-se amb el suret
 que descobreix la picada,
 ara un peix, ara un peixet,
 en feia bona enfilada!
 Ai! Senyor! Ves qui ho diria
 que jo havia d'heretar
 l'afició o la mania
 per la canya de pescar!
 No vull deixar fer esment,
 que al riu, un dia en banyar-se,
 estigué a punt d'ofegar-se
 si no el "pesquen" diligent!
 I és que el Sant Crist, dalt la Glòria
 vetllava pel seu escolà,
 i no volgué, ni deixà
 acabar-se aquí la història!
 Ara doncs, a fil seguit
 us contaré certes coses,
 divertides i xamoses
 que li havien succeït!

.....

 Tots sabem, que als escolans,
 els plau, grandíssims trapelles,
 el vi de les canadelles
 que deixen els capellans.
 Cert Sacerdot doncs, hi havia,
 devotíssim de Noé,
 al qual, el vi li plaia
 un xic més del que ha de ser!
 I quan aquest celebrava,
 a l'hora de posar el vi,
 l'hi tirava a rajolí
 per veure si n'hi quedava!
 Mes l'home, fos pel que fos,
 es cansava, i impacient
 remugava baix, dient:
 Tira, tira pel broc gros!!!!
 Altra vegada ajudava
 la missa amb un company,
 quan li vingué la pensada,
 d'anar a veure un gros parany
 que tenia aparellat
 al peu d'unes oliveres,
 al Santuari, properes
 en un lloc dissimulat!
 Informat el seu company,
 sortí a fora de puntetes
 i es trobà amb el parany
 cobert igual de pedretes.
 El recollí doncs, i entrà
 esquitllant-se amb l'aparell,

i agenollat-se, deixà
al costat el trasto aquell!
Poc després el bon senyor
que la Missa celebrava,
féu una genuflexió
no sabent què li esperava!
La mala sort, pel que es veu,
fou, quan s'agenollà.
Dins el parany posà el peu,
i aquest, es va disparar!
Calculeu doncs quin ensurt
s'endugué aquell Sacerdot,
el qual, girant-se en volt curt,
etzivà un fort punterot
al causant, que amb elegància,
salvà a l'instant amatent,
amb un brinco diligent,
posant entre ambdós distancia!

.....
.....
Passà el temps i el noi creixia,
àgil, prim, viu com furó
i el pel meixí ja li eixia
sota el nas; ja era un minyó!
El Cisquet, un dels germans
més gran que lo Miquelet
a Balaguer estava estret
i somniava molts plans!
I quasi béssense un ral
determinà aixecar el vol
i obrir-se camí tot sol
envers la Ciutat Comtal.
I a fe, que a la poca estona
de treballar de debò,
ja anava per Barcelona
vestit com un gran Senyor!

Llurs pares, ja no dubtaren,
i no sense plors ni planys,
lo Miquelet, li enviaren
complets just, els catorze anys!
I avançant un xic la història,
passat el temps, us diré
que sense pena ni glòria
tots van deixar Balaguer,
instalant-se tots plegats
fins el Pau i la Manela
amb tota la parentela
de solters i de casats!
Lo Miquelet, molt frisava
per conèixer la ciutat,
mes en saber què hi anava,
volia i recava penat!
Adéu! Muntanyes i planes!
Adéu! Riu Segre fangós!
Adéu! Roquets i sotanes!
Adéu! Ocells cantadors!
Nits d'estelada passades
damunt les garbes al ras,
el batre i les trepitjades
dels raïms marcant el pas!
Ai! Sant Crist, el dels miracles!
Ai! Muralles i portal!
Ai! Quantes coses amables
sento aquí dins que em fan mal!

.....
.....

Tot això i altres més coses
furgaven son esperit,
mes al fi, lliure de noses
va marxar tot decidit!
La sorpresa gran primera
el tren de foc li causà,
malgrat que de lluny, la fumera
havia vist voleiar.
Mes en ser a l'estació
de Targa, el pobre noi,
s'esglaià quan el comboi
féu la seva aparició!
Manoi! I quina fumera!
Reno! Quin xiular estrident!
Quin soroll! Quina manera
de córrer tan furient!!
Arribat a Barcelona,
s'instal·là amb son germà,
i aquest es preocupà
de cercar-li feina bona.
Mentrestant no feia res,
la ciutat comtal corria,
Rambles, places i carrers
sense predre's ni un sol dia.
La cosa que dalerava
era conèixer el mar,
i cap el port se'n va anar
per veure de què es tractava.
Tant li havien ponderat,
que un desencís gros sofrí!
Ja ho era de gran, veritat,
més que el Segre, això sí!
Mes el diumenge, això ral!
s'enfilà cap Montjuïc,
i aleshores, ai! pobric!
per pocs sofreix un desmai!
Mare de Déu! I que blau!
Sa fi, no s'endevinava,
i un pam de boca badava
astorat com un babau!

.....
.....

Als pocs dies, ja va entrar
d'aprenent de cert ofici,
sense sou, ni benefici
com us podré demostrar!
I al taller de "Beristain",
del carrer Ferran Setè,
comencà amb delit i afany
a llimar i picar l'acer,
rebut ensenyances tals,
dels fadrins la flor i nata,
com incrustar or i plata
damunt d'objectes banals.
Perquè us feu més cabal
com la cosa és canviada,
enlloc de cobrar setmanada
havia de pagar, un ral!
D'aquest ofici senyor
semblant a l'orfebreria,
se'n deia "damasquinador",
i dels alarbs, provenia.
Els fadrins de l'obrador
quasi bé, tots eren vascos,
enemics de donar "xascos"
i l'acolliren de cor!

Els vascos, son d'ordinari
gent forta i de molt braó,
Molt els plau ser "pelotari"
i el cantar a pleapulmó.
Conjugaven doncs la feina,
amb cançons de tota mena,
sense dregar mai l'esquena
ni abandonar gota l'eina.
I vinga cantar "gorri-gorris"
quasi be, tot el sant dia,
amb llengua que no entenia
difícil com mil dimonis!
En aquell temps triomfà
una canço bastant tosca
i es trencaven tots la closca
volguent-la taral.lejar.
Sortosament, un, amb vista,
trobà la canço anhelada,
lletra i música estampada
en un full d'una revista!
Ah! Ja! Ja! Prou l'aprengueren
la lletra d'una volada,
mes que farem? es digueren,
per recordar la tonada?
Aixó rail! digué el minyó.
Aveiam! Vinga aquest full!
I els va cantar sense embull
de cap a peus la canço!
Así! Así!, exclamaven!
Esto es, esto es! repetien,
i tots es meravellaven
del que veien i sentien!
I es feien creus de debó,
en veure que l'aprenent,
com si res, senzillament,
els donava una lliçó!
Aquest fet, doncs, s'afegí
als mèrits del seu progrés
en la feina, i poc després
el nombraren mig-fadrí!
Ja guanyava dotze rals!
i son germà, per la festa,
li donava per fer gresca,
vint-i-cinc cèntims cabals,
que administrava de veres,
passejant pel port o el Parc,
comprant l'entrada a les feres,
orxata, cacaús i tabac!
Aquest darrer, fou un vici
que jovenet adquirí,
i anys després, no hi hagué qui
el lliurés d'aquest desfici!
Fumava doncs cigarrets
que ell mateix cargolava.,
groixuts i de punta estrets
que encenia i aspirava
lentament i voluptuós,
expel.lint en espirals,
mil dibuixos desiguals
de fum blanc, blau i boirós!
També allà al Paral.lel
fruïa anant al "teatro"
on per un preu molt "barato"
daven funcions "a granel".
Però el que mes li plaïa
i en sabia tant com nota,

ves per on, ningú ho diria,
era el joc de la pilota!
De la pilota s'entén,
que aleshores es jugava,
que "a saco" s'anomenava
o a mà, com deia la gent.
Aconsellat d'ordinari
d'un company seu de taller
el "chico" de Balagner",
es convertí en "pelotari"
d'afició, molt popular,
entre aquells que a les Drassanes
es feien passar les ganes
de jugar i de "sacar"!

.....
.....
Ara, cal fer un incís
en el fil d'aquesta història,
puig es cosa molt notòria,
obligada i de precís,
puig traça approfondida,
el solc, la ruta o viratge,
en què el nostre personatge
emmenaria sa vida

.....
.....
Cenyint-nos a la decada
darrera del segle passat,
és sabut que fou creada
la nostra primera Entitat
choral, pels seus fundadors,
els Mestres Millet i Vives,
bo i seguint iniciatives
de Clavé amb els seus chors!
Era l'any noranta u
doncs, que Millet aplegà
al seu entorn, oportú,
el nucli de l'Orfeó Català,
que com tothom deu saber,
va néixer entre entusiastes
concurrents, greus i sapastres,
a una taula d'un cafè!
Tres o quatre anys s'escolaren,
i la novella Entitat,
malgrat l'esforç que esmerçaren
no eixia de l'anonimat.
Fins i tot, va perillar
l'obra i les essències,
per certes desavinences
que per sort, es van salvar!
Fou doncs, el noranta cinc
i al concert de l'Ateneu,
on pel que contem, es veu,
que l'Orfeó, saltà al "ring"!
Els poquets socis modèlics
que es mantingueren fidels,
cerçaven arreu prosélits
per l'obra dels seus anhels!
Un d'ells, que es deia Garcia,
a Can Beristain anava,
i justament aquell dia
a la botiga s'estava,
quan va oir el comentari
entre aquella bona gent,
del cas extraordinari
de tenir un aprenent

tan savi i tant il·lustrat
que facilment solfejava
qualsevol nota i cantava
amb bona veu i afinat!
No és cap mena de rebaix,
dir, que a la setzena anyada
tenia ja impòstada
una bona veu de baix!
Porteu-me'l aquest minyó;
el vull veure tot seguit!
.....
Es cert tot el que m'han dit? ...

.....
Vols cantar a l'Orfeo?
El Miquelet, molt sorprès
no sabia de que anava,
mes l'altre, ja no callava
entusiasmat pel succés!
Ja em voldran a mi? ... digué,
mig dubtós, mig decidit.
Sí, home, sí!... Deixa fer...
Vine amb mi aquesta nit!
Aquella nit, en sopat
acompanyat del padrí,
breument va ser presentat
al Mestre Millet així:
Aqui li porto, digué,
un cantaire formidable!
Té una veu de baix notable
i no m'erro, pel què sé!
El Mestre Millet plaent,
ullà rapid l'al·ludit,
i veient-lo escanyolit,
va somriure indulgent!
A veure... veiam... proveu,
afineu-me aquesta nota!
.....
Ara, doneu-me el re greu!...
No tingueu por, gens ni gota!

.....
Bé, no està mal... Escolteu!
Parleu en to baix, per postre!
Es que... Mestre... No sé... Sabeu?
Es igual!, reciteu-me el Pare Nostre!
.....
Molt bé! Magnífic! No obstant
un xic haureu d'esperar,
fins que acabem d'assajar
la missa que estem preparant
per l'anada a Montserrat
que farem ara propera
per benehir la Senyera
amb tota solemnitat!
Mestre! Cal que s'anoti
i ho recordi mil vegades!
Mes misses porto cantades
que pels, vostè i jo al bigoti!
Resposta tan singular,
expresada amb tanta audàcia,
al Mestre Millet féu gràcia.
Donos, au! Ja us podeu quedar!
Així fou com nostre heroi
donà el pas transcendental
d'entrar a la secció coral
molt content i tot cofoi!
.....

Voler fer una relació
de tot quant va intervenir,
no es res més que repetir
l'Historial de l'Orfeo,
ple de gestes glorioses,
d'il·lusions, treballs, afanys,
i anècdotes molt sucoses
viscudes en setanta anys!
Benedicció de Senyera!
Canvis d'estatge social!
Posta de pedra primera
del Palau, futur casal
de la música nostrada!
Viatges a l'estranger,
concerts, concursos i anada
al Rosselló i Montpeller!
Concurs d'Orfeons a Niça,
on es cobriren de glòria,
amb la tornada feliça
d'inesborrable memòria!
Totes les grans audicions
de Misses, Motets, Oratoris,
Poemes, Cançons, Responsoris,
Festivals, Jocs i Excursions!
A Mallorca, Madrid, València;
mil concerts a Barcelona,
a París, la quinta essència
de l'art, Londres i Roma,
i el constant pelegrinar
per la terra Catalana,
ajudant el despertar
del seu cant amb tota ufana!
.....
.....
Ara, us voldria contar
dos anècdotes curioses,
les dues bastant sucoses
que visqué i li van passar!
Quan l'anada a Montpeller
on els homes sols hi anaren,
diu, que el menjar que els donaren
no era gaire falaguer!
Així, no ha d'estranyar
que poc abans del concert,
ja vestits per l'acte aquest,
en ser l'hora de sopar
circularà a cau d'orella
entre tots els comensals,
que un guisat de meravella
els curaria dels mals!
Es tractava d'uns fideus
ben cuinats a la cassola,
que es van rebre amb gran tabola
i picant de mans i peus!
Mes per dissort o mal fat
es veu, que aquests, curtejaven,
puix la ració que els donaven
no arribava ni a mig plat!
Els "garçons" amb serietat
omplien la cullerada,
i en repetir amb la llosada
se n'enduien la meitat!
Quan al Miquel tocà el torn,
el nostre home es féu enrera,
per dar pas a la sopera
i que el servís el "garçon".
Aquest, obrà com he dit,

mes en treure la llosada
li abocà la fideuada
damunt del vestit de nit!
El causant d'aquell desastre
excusar-se prou volia,
mes, com que no l'entenia,
ni veia com desfogar-se,
indignat, va girar els plats
que tenia cara amunt,
i d'un rapid oop de puny
els deixà esbocinats!

.....
.....
També al Concurs de Niça
ocorregué un fet graciós,
que no en fou protagonista,
mes sí, testimoni sortós!
En acabar el concurs
on tans llores hi guanyaren,
tots els chors que allí anaren,
es reuniren plegats
en una plaça grandiosa,
i acompanyats de xaranga,
entonaren majestuosa
una peça de "mandanga",
de temps i aire marcial,
dirigits per un Senyor,
que deien era l'autor
d'aquell "rave" musical!
El bon home i autoràs,
no sabia el que es pescava,
i per més que bracejava,
ningú no anava a compàs!
Uns, tocant per ací!...
Altres, cantant per allà!...
Eren molts a mig camí,
quan d'altres ja a l'acabar!
Aquell monstrosos guirigall
s'acabà com Déu volgué,
i l'autor, tot rialler
devallà escales avall!
Dos plagues de l'Orfeo
molt xistosos i atr.vits,
en Gonzalez i en Saló,
es llançaren decidits
en braços del bon Senyor,
i estirant-lo pel jaqué
li deien amb efusió!
Molt bé! Mesié, Molt bé!
Tot això ha estat una olla!
Una olla molt formidable!!!

I el bon home, amb cara amable,
saludava atent, molt fi
a aquell parell de tranquils
donant-los-hi gracies mils,
tot dient: Oh... Mercí...Mercí...

.....
.....

Fóra tasca molt lloable,
poder fer una relació
del seu pas per l'Orfeo,
mes seria inacabable!
Mestres, companys, amics,
camarades de platxerí!
Capella de Sant Felip Neri!
Quans records!, i que bonics!

Juntes, quan era elegit
representant dels cantaires!
Partides de joc florit
amb els companys tresillaires!
mes, en l'aspecte choral,
valorant l'orfeonista,
sempre va ser el puntal
dels baixos i el seu solista!
I a les funcions de Capella,
des d'el primer dia oïdà
de les parts de gregorià
amb en Pujol de parella,
company que sortit del chor,
pel seu saber i gran cultura,
arribà fins a l'altura
de Mestre sots-Director!
Compendreu amb tot això
si el Mestre en ell confiava,
i molt més d'una legada
ho demostrà amb decisió,
en otorgar sens recel
d'una manera absoluta,
la Direcció i la batuta
al meu bon Pare Miquel!
I acabaré aquest capítol
dient-vos per punt final,
que el Mestre, li atorgà el títol
de "Cantaire Excepcional"!!!!

.....
.....

Hem vist doncs, el nou camí
que el Miquel et empenia,
deixant darrera de si
tot allò que li solia
fins aleshores gustar,
alternant amb l'Orfeo
una novella passió;
la del ball o anar a ballar!
En aquest nou element
de Centres i Societats,
començà a adquirir posats,
i a vestir més pulcrament.
Embolcallat amb la capa
i la gorra de gairell,
es creia, que ningú al mapa
feia patxoca com ell!
Per tant, els cors femenins
a l'hora de la ballaruga,
anaven, campí qui puga!
en doina, a mil bocins!
Totes les dances de moda
ballava a la perfecció,
i vinga, roda que roda,
fins i tot, dalt d'un punxó!
Mazurkes, Valsos i Polques,
no el deixaven mai rendit,
per més que donés mil voltes
seguides, en un sentit!
Així doncs, les balladores
se'l disputaven de fet,
i l'amo es creia aleshores
del Centre o del Casinet!
Amb temps, que tot ho garbella
i avança sense desfici,
va completar el seu ofici,

amb la major bona estrella!
 Ja era fadrí! I es clar,
 tirava plans el xicot!,
 mes de poc, que s'en va al pot
 si l'arriben a eixampar:
 a l'hora de fer la "mili"
 i aquesta que tot ho esguerra,
 el destinà a la guerra
 de Cuba, a portar-hi auxili!
 ¿Com aquest perill salvar
 on s'hi jugava la pell?
 Doncs, pagant el preu aquell
 que estilaven demanar!
 I amb peripècies i "apuros",
 després de molt remenar,
 va manllevar tres cents duros
 que al poc temps va retornar!
 Salvat aquest primer obstacle
 que li oferia la vida,
 començà a prendre la mida
 a un projecte favorable.
 I com que el tenien arreu
 per home recte i molt "serio",
 el va ajudar pel que es ven,
 el bo del Senyor Emeterio,
 Senyor, molt bona persona,
 retirat, bastant vellet,
 que tenia un talleret
 afincat a Barcelona.
 Aquest senyor li oferí
 cedir-li tots els seus trastos,
 més per amor, que pels "quartos",
 i així es va poder establir!
 I a més dels útils i eines
 necessaris pel treball,
 li encomanà moltes feines
 que complí amb tot detall!
 Ja emancipat, com un poll
 recent eixit de la closca,
 per no passar-se de rosca,
 s'instal·là al carrer Ripoll
 en un quartet isolat
 del mateix pis on vivia,
 i on la família s'havia
 finalment tota aplegat!
 Llançat doncs, a la palestra
 sens descansar i defallir,
 mercès a què era molt destre,
 al final, va reeixir!
 La feina ja no abastava!
 Cada dia mes clients!,
 i al cap de poc, ja llogava
 dos noiets per aprenents.
 L'Ignasi i el Cisco!.. Amorós,
 els rendeixo aquí homenatge!
 Ja són tots morts! mes, quin bagatge
 de records guardo d'ambdós!
 Arribats en aquest punt,
 crec molt just fer una parada,
 i examinar el conjunt
 d'aquesta llarga narrada!
 Veiem doncs, que el Miquelet
 tenia el camí esbrogat;
 guanyava algun dineret
 i arreu era respectat.

Era l'amo d'un taller
 guanyat a pols i a repèl!
 Tenia amics de valer!
 Ja era el Senyor Miquell!!!

.....

 A la casa on vivia
 del carrer Ripoll citat,
 a la botiga hi havia
 ja de molts anys instal·lat,
 un litograf molt com cal,
 que además del seu ofici,
 era music d'exercici
 del Liceu i el Principal,
 on tocava el cornetí
 de solista de primera,
 instrument de llavi fi,
 pulmons i molta bufera!
 Es deia Ramon Bonal
 i vivia amb ses tres filles,
 voltat només de faldilles
 damunt al pis principal!
 Aquestes tres senyoretes
 puix de tals s'han de tractar,
 es deien, d'esquerra a dretes,
 Pepita, Mercè i Pilar!
 Molt joves eren les tres
 boniques i ben educades,
 i havien estat internades
 en un pensionat francès.
 Son Pare, res no els negava
 i quan eixien plegades,
 anaven ensombrerades
 com la gent de bé, estilava.
 A més, sonava molt ample
 que el Senyor Ramon bastia,
 unes cases a l'Eixample
 per dotar-les com calia.
 El nostre heroi Miquel
 tenia l'edat aquella
 d'escollir ja sa parella
 i somniava en un cel!
 I malgrat sa humilitat,
 conscient del seu just valer,
 fixà els ulls en la Mercè
 que li havia el cor robat!
 I quan pujava o baixava
 amunt o avall l'escaleta,
 el cor li feia traveta
 si "casualment" la trobava.
 A la Mercè, li passava
 quasi bé el cas mateix,
 i potser amb més escreix,
 malgrat que ho dissimulava!
 Era un cas xocant, feliç,
 el que tots dos, constantment,
 a tota hora "casualment",
 es feien el trovadís.
 No em vull posar ni permetre
 ventilar intimitats;
 el cas es, que es van prometre
 l'un de l'altre enamorats!
 No obstant la pobra Mercè
 futura mareta meva,
 hagué de lluitar sens treva
 fins el final, quan vencé

l'oposició paternal,
sobretot de ses germanes,
que trobaven pels i canes
a l'enllaç matrimonial!
Ves qui els hauria de dir
que molt prompte, poc pensaven,
que aquell a qui refusaven
hi tindrien que acudir!
Per cert, ara vull contar
el "timo" o l'enganyifa,
d'un amic seu de fiar,
que va resultar un "tifa"!
Parlant ambdós de l'anell
per confirmar el prometatge,
se li va oferir aquell
portar-n'hi un bon mostratge.
Ell sabia pel que es veu,
on hi havia bon sortit
de confiança i garantit,
sobretot molt bé de preu!
Entre les mostres hi havia
una que molt destacava,
que per cert, molt li plaia,
mes pensà, que no lligava
amb el seu braç més senzill,
renunciant comprar aquella
tan grossa i molt més bella,
per altre de molt menys brill!
Mes, quina fou la sorpresa
i astorament que sofrí,
quan vegé l'anell fluir
a la mà de la promesa
de l'amic tan servicial,
company de gresca i camorra,
que no tenia ni un ral
i anava sempre de "gorra!"?
Intrigat del cas aquell,
s'enterà a destemps confós,
que pel preu del seu anell,
s'havien comprat tots dos!

.....
.....

Malgrat tot, l'home, valent
i esperançat treballava,
i deixant dir a la gent
cada cop més s'afincava.
El Francisquet, son germà,
per culpa de mals negocis
i embolics amb altres socis,
potser massa es va embrancar.
I no veient solució,
per escampar la boirina,
prengué la resolució,
de marxar a l'Argentina.
Generós el Miquelet,
l'ajudà a passar les aigües,
i aguantà, fent de paraigües
el xàfec a tort i a dret!
No es gegeren ja mai més!
I segons noves, féu sort,
mes l'afany de fer diners
li costà jove, la mort!

.....
.....

En aquest món, és normal
aixecar castells enlaire,

i l'avi Ramon Bonal
per dissort, no trigà gaire
a veure l'enrunament
de tot aquell edifici,
que amb esforç i sacrifici
havia bastit lentament!
Greus conseqüències fatals,
li reportà el trencament
dels llaços matrimonials
amb l'escàndol consegüent!
Pel que es veu, l'avi, vivia
un drama íntim, seriós,
que aguantava molt penós
per les filles que tenia!
Conciliacions de tot joc,
moltes cercà el matrimoni,
mes, semblava que el Dimoni
afegís mes llenya al foc!
Només Déu, sap les vegades
que renovaren veixelles,
mes ai!, que sempre endebades
acavaben fent-ne estelles!
No ho aprovo; mes veig clar,
que l'avi dones, rellisqués,
i l'àvia, ho aprofités
per a poder-se venjar!
Rabiosa i malaconsellada,
va jugar fort tots els daus,
i amb aquella atzegallada
tot anà a can Pistras!
Tribunals, plets, advocats,
curials i procuradors,
es llençaren afamats
damunt dels pledejadors!
Adéu! cases de l'Eixample;
botiga, casa, obrador!
Adéu! vestits de vol ample,
barrets i el viure senyor!
Tot va anar-se'n a rodar!
Tal fou l'odi i el verí,
que l'avi, fins va fugir
temerós d'empresonar!
Tot això el bon Miquel,
condolgut ho contemplava,
mes, no sé si m'enteneu,
en el fons, se n'alegrava.
A ell, només a ell sol,
la Mercè tot ho deuria,
i orgullós, es prometia
aixecar-la de bell nou!
Res se salvà del desastre
d'aquella llar dissortada!
Van quedar, mala negada!
mes pelats que un trist pollastre!
La Mercè i la Pilar,
puix la gran ja era casada,
se n'anaren a fer estada,
a dormir, dinar i sopar,
a casa d'unes amigues
germanes i solterones,
que jo us juro, eren mes bones,
que la mel, panses i figues,
i per poder-se guanyar
el pa i no ser mal vistes,
es feren telefonistes
començant a treballar!

El Miquel, rutlla que rutlla,
 ne volgué més esperar,
 i posant fil a l'agulla
 al poc temps, es van casar!
 L'Església de l'Esperança
 va ser el lloc escollit,
 en la Mercè, amb flors al pit,
 hi acudí amb enyorança
 del Pare, tan lluny d'allí!
 Mes per un voler de Déu,
 el Mestre Millet li féu
 de Pare i de Padrí!
 Per fi, ja eren casats!
 S'ha acabat la vida trista!
 Au!, cap a cal retratista
 seriosos i enravenats!
 I per posar digne marc
 a un acte tan transcendent,
 s'atiparen de valent
 en el Restaurant del Parc.
 I es sabut de Pol a Pol,
 que vestí núvia i parents,
 dinar, cotxes i ornamentals!
 TOT va pagar-ho ELL SOL!
 Sempre seguí aquesta estela
 de donar i no arronsar el braç;
 així de la parentela
 va ser el Pare pedaç!

.....

.....
 En el pis on s'estatjaven
 no hi cabien d'apretats,
 puix a més dels nou casats,
 els fills del Pau augmentaven!
 Les noies "Pepita" i Maria,
 el Joan, noi ja grandet,
 el "Pepito" i el Cisquet,
 que si no hi era, venia!!
 Per sort, un xacolater
 conegut, sense traspassos,
 els va llogar dos pisassos,
 al carrer de Sant Sever.
 El Miquel, el segon pis,
 l'oncle Pau, en el tercer,
 i en un quartet estantís
 dalt el terrat, el taller!
 Creureu que amb el nou estat
 s'acabaren planys i sustos?
 Ca! barret! Molts més disgustos
 els deparava el mal fat!
 Ja veureu! A l'any justet,
 a primers del mes desè,
 el cinc, recordo molt bé
 d'aquell any mil nou-cents set,
 la Mercè donà al Miquel
 el primer fruit o plançó
 del seu amor tan fidel!
 Aquell fruit, vaig ésser jo!
 Oi, que en semblant succés
 un hom, diu que salta i balla?
 Pobra Mare!, per poc més
 li porto jo la mortalla!
 Mireu si greu arribà,
 que el Pare desesperat,
 diu que tenia pensat,
 fer-se frare o ermità!

I us diré per ésser franc,
 que al moment, prengué la mida
 d'engegar-me cap a dida,
 cap el vols d'allà Coll-blanc.
 El dia que m'hi portà
 embolcallat com farcell,
 en veure el "cuadro" aquell,
 per poc, no va retornar!
 Mare de Déu! Quina gent!
 Per més senyes i més "planos",
 semblava allò un campament
 o una tribu de gitanos!
 Dubtava, mes finalment
 em deixà allí, convençut
 de que el Diuenge vinent
 hauríem desaparegut!
 A més, la sogra burxava
 tothora cercant camorra,
 mes el nostre home, aguantava
 per no engegar-la a la porra!
 Mes un dia, fou tan gros
 l'escàndol i el terrabastall,
 que els graons de dos en dos
 va baixar escales avall!
 I al final per apurar
 la copa de la paciència,
 va haver d'anar a enterrar
 el pobre sogre, a València!

.....

.....
 No hi ha mal, que cent anys duri,
 diu la dita, i és natural
 que passat el temporal
 nasqués ma germana Nuri!
 Per fi, assolí el Miquel,
 la pau, tan temps anhelada,
 una esposa enamorada
 i dos fills que eren un cel!
 Es llevava matiner,
 i amunt, cap dalt el terrat,
 on els nois que he esmentat
 l'esperaven ja al taller!
 I posant-se a treballar,
 no deixava caure l'eina
 fins a l'hora de dinar.
 Mes abans, feia altra feina!
 L'esperaven els ocells
 que engabiats, de totes menes,
 en tenia a dotzenes
 entre tardans i novells!
 Aquest, vol gra d'escaiola!
 Aquest altre, vol panís!
 Mes a tots els es precis
 la fulleta d'escarola!
 Si en veia algun de pansit,
 o amb la muda, pensatívol,
 forrava la gàbia d'espígol,
 fins que estava eixorivit.
 I en havent dinat un hom,
 anava a dormir la sesta,
 costum bona i molt honesta
 que hauria de fer tothom!
 Després del descans feliç,
 altra volta a treballar,
 fins que tocaven les sis,
 que era l'hora de plegar.

Era el moment de la gresca
 i de jugar amb la mainada,
 o fer petar la xerrada,
 al terrat, prenent la fresca.
 I cansat de jocs i tombes
 més vermell que la garnatxa,
 s'enfilava a la torratxa
 a fer voleiar els coloms!;
 colomar, que li bastí
 un paleta molt sonor,
 que anys després, fou gran tenor!
 L'Emili Vendrell, vull dir!
 Després, abans de sopar,
 es vestia i s'arreglava,
 i en havent sopat, anava
 cap a l'Orfeó a assajar,
 ó amb els companys de "tresillo",
 i armaven unes partides,
 que acavaven divertides
 amb "posta" o bé "codillo".
 Perquè us vull fer saber,
 que amb les cartes, era un mestre;
 dominava el joc, tan destre,
 com pocs en solen haver!
 Treia els "solos" tant petits,
 salvant-se just per un pèl,
 que admirats, els seus amics
 ja en deien "d'apa Miquel!",
 a l'extrem, que comentaven
 en broma per tot l'estatge,
 que entre tots ells, li pagaven
 el montant del meu didatge!
 Aquest costum adquirit,
 a casa, portà raons;
 això de sortir cada nit
 mal caiguessin llamps i trons,
 era qüestió que solia
 defensar, argumentant
 i al·legant que tot el dia,
 s'estava a casa "pencant".
 I és natural que a la Mare,
 tal hàbit, no li plagués,
 Ja veureu doncs, quin succés
 una nit li passà al Pare!
 En el moment just, precis,
 de sortir i creuar el carrer,
 des de l'altura caigué,
 no se sap des de quin pis,
 una síndria molt madura
 que amb estrepit reventà,
 que si l'arriba a tocar,
 el deixa fet confitura!
 La "Trini", una portera
 de la casa del davant,
 en veure cosa semblant,
 es posà feta una fera,
 llençant insults pel broc gros
 contra el causant de l'estrall,
 mes el Pare, silenciós,
 mut, tirà carrer avall!
 Prou sabia d'on venia
 el "cucurbitaci" esmentat!,
 i el perquè, aquest havia
 d'imprevist aterrissat!
 També una altra fal·lera
 l'obsesionà com ningú;

la vella afició pesquera
 que ja en parlaré oportú.
 Aquestes lleus maltempsades
 entre uns esposos felïços,
 no eren mes que grans d'anissos
 comparats amb les vegades
 que la joia i l'alegria
 regnaven a casa nostra,
 i pla bé us ho demostra,
 el que al poc temps ja naixia
 ma germana Montserrat,
 tercer fill del matrimoni,
 rebuda a la llar, de grat,
 que semblava un manicomi!
 Anys felïços varen ser
 els passats junt amb els avis,
 oncles, cosins, sense agravis,
 al carrer de Sant Sever!
 Com que vivíem plegats
 quasi bé de nit i dia,
 l'àvia, velleta solia
 tenir-nos a tots motejats!
 Als fills del Pau i Manela,
 potser en va fer un gra massa!
 La "Pepita" la "grandassa",
 la Maria "l'anticuela".
 Qualificava el Joan,
 que desde aquí, lluny, abraço,
 de "lo grandíssim pallasso"
 i anant seguint endavant
 venia el Josep ó "Pepito",
 moreno i nerviós, que espero
 no s'enfadi, si aquí el cito,
 de "lo negre punyetero".
 I finalment, el Bisquet
 que era com jo de menut,
 que per mi, sempre ha sigut
 un germà, de "lo nenet".
 Jo, en vaig sortir "barato"
 del motiu que a tots posava,
 puix quan de mi en parlava,
 em deia "lo cosí maco".
 Les meves dues germanes
 com que eren molt petitetes,
 xamoses i molt galanes,
 els hi deia "les ninetes".
 Tota aquesta patuleia,
 dalt el taller o al terrat,
 jugàvem si així s'esqueia,
 a tot joc d'actualitat
 A soldats!, Indis sioux!,
 lluites de blancs i morenos!,
 fins a lladres i serenos!
 Mare de Déu!, quin garbuix!
 Diuen que el joc emborratxa!
 Serà cert!, puix mil vegades,
 enfilats per les teulades
 o al damunt de la torratxa,
 arrostràrem greus perills
 amb una inconsciència tal,
 que el nostre cap ple de grills,
 no en feia tan sols cabal!
 Imaginàvem de fet
 reviure tota la glòria
 dels contes del "Patufet"
 que ens sabíem de memòria!

I a tot aquest rebombori,
hi podríeu afegir,
tres gossets que vam tenir;
el Pum, el Bitxac i el Geroni!
Precisament el darrer,
el vam dur d'una excursió,
de la qual la relació
tot seguit, us vaig a fer.
Després de molt remenar
i més haver-ne parlat,
el Pare, va organitzar
una anada a Montserrat,
que recordo varen ser
tres dies inoblidats,
on hi foren convidats
també els nois del taller.
Mare de Déu!, quin platxeri,
quanta feina i enrenou!
Només preparant el tiberi,
penso n'hi hauria hagut prou!
Mes el dia va arribar
i contents com cascabells,
per fi, els cimals aquells,
tots plegats vam escalar!
El que els tres dies vam fer,
no ho podeu imaginar!
S'acabaria el paper
i fóra un mai acabar!
Diré sols per concretar,
que l'èxit fou molt complert,
que el Pare, quedà satisfet
i durant anys se'n parlà!
I és que abans, coses de res,
com que passaven, tant alt,
se'n feia molt més cabal
i hom fruïa molt més!
En canvi, avui, compareu;
sortiu una festa al matí
i el dilluns, no recordeu
on vareu anar ahir!
Al cap de molts anys i "apuros",
el Pare solia explicar,
que tot plegat li costà,
vint-i-dinc o trenta duros!!!(?)
.....
.....
La influència musical
que el meu Pare expandí
dins la família, va obrir
afició per l'art coral.
I ara un, i altres després,
fins a set, recordo jo,
de marrecs tots varem ser,
cantaires de l'Orfeó
Per tant no us estranyarà
quan érem tots bons minyons,
que ens fes cantar les cançons,
asseguts, fora el replà
que entre el taller i el terrat
hi havia, de molta amplada,
rodejats de tarregada
dels caixons del pavonat!
I dàvem cada concert
sense papers a la vista,
dirigits amb força encert
pel Josep, futur artista!

Després, venia la paga
en premi de les cantades,
i aleshores ens donava
uns diners, que a gambades
corríem escales avall,
a gastar-los molt feliços
a cal adroguer del Call
en caramels o bé anissos.
.....
.....
En aquest món, no hi ha treva
per ningú de mort segura,
i el dia de Sant Esteve,
d'un atac de feridura,
l'avi Joan, doncs, moria
bastant vell, quasi bé cec,
mes conservant el seu bec,
gènit, raó i vigoria!
Va demostrar com veureu
el seu gènit i figura,
exactament fins al peu
mateix, de la sepultura!
Un dia d'hivern glaçat
que feia bastanta fresca,
abocat a una finestra
s'estava desmanegat.
Algú, no pensant-hi gaire
el reptà per la imprudència,
responent amb suficiència;
que c..... m'ha de fotre a mi "l'arie"!
Altra vegada, encenia
la punta d'un caliquenyo,
i xuclant, mirant mig guenyo,
el socarrim no sentia
del seu nas gros i vermell
fins a quedar-li lligat!
Calculeu doncs, quina pell!...
Ni se n'havia adonat...
Malgrat que un xic malparlat,
sempre fou creient sincer,
i al Sant Crist de Balaguer
li resava agenollat,
amb un llenguatge planer
sense ornaments ni floretes,
dient-li mig sornaguer....
Jaïet, Jaïet... No fem punyetes!!!
.....
.....
Els diumenges cap el tard,
a casa de l'oncle Pau,
s'hi congregava l'allau
de l'element familiar,
i no sols grans i xiquets
de la mateixa escaleta,
també la tia Carmeta
amb l'Anita i els "Pitets",
i allí matàvem l'estona
fins a l'hora de sopar,
amb les cartes, fent "la mona",
o bé solíem cantar
allò dels esclips de Déu,
que Sant Joan, treia el fang,
mes Sant Pere, pel que es veu,
li anava fent tripi-tram!
I tripri-tram cap aquí, i tripi-tram
cap allà.

al compàs de la tonada
 repetíem sens parar,
 fins que algú s'equivocava,
 armant-se tal tripijoc
 amb les fitxes barrejades,
 que era del tot endebades
 saber qui era el badoç!
 Mes si vèiem qui era el tou
 que trencava la cadena,
 se li aplicava la pena
 i a començar de bell nou!
 Ja veieu, Santa Innocència!,
 quins esplais i quins neguits!
 Mes us juro, en consciència,
 que eran del tot divertits!

 El nostre home acariciava
 la idea i el goig sincer,
 d'organitzar amb la fillada
 un viatge a Balaguer!
 I es delectava explicant
 de la ciutat les belleses,
 de la plana i l'horta esteses
 als peus del Segre ondulant.
 No hi havia al món res més
 que admetés comparació!
 Ja veureu si tinc raó,
 afirmava, fent l'entès!
 Perdoneu la insensatesa
 de semblant afirmació,
 car vivia el pobrissó
 dels recdrds de la infantesa!
 Feia tants anys que en sortí,
 vint i cinc, estimo jo,
 que un dia es va decidir.
 Vinga! a l'Estació!
 I en un vagó dels del Nord
 brincador com una pussa,
 vàrem marxar, fent transbord
 en arribar a Mollerusa;
 i d'allí, en un carrilet
 que de jòguina semblava,
 tan poc a poc caminava,
 a Balaguer, férem dret!
 Ens crèiem en arribar,
 descobrir el món enter,
 mes us he de confessar
 que Balaguer.... és Balaguer!
 Es una de les ciutats
 mes velles del baix Urgell,
 amb portals mig enrunats
 i muralles de gairell,
 situada en un tossal
 al faldar de la muntanya,
 amb l'Església al punt mes alt
 i el Segre, que els peus li banya!
 A nosaltres, certament
 no ens va fer calor ni fred,
 mes el Pare, ai! pobret!,
 sofrí un desencantament!
 Ho trobà tot esquifit,
 míser, raquític i brut,
 i es dolia decebut
 de tot el que havia dit!
 No li cabia al magí

que allò, fos el SEU Balaguer!
 No, No! No podia ser!
 No ho era abans, pas així!
 I es que d'infants, ens forgem
 les coses al nostre grat,
 mes quan som grans, constatem
 la pura realitat!

 Unes planes mes enrera
 us he dit que parlaria
 de l'afició o la mania
 que tingué per la pesquera!
 "Ceba" per mi adquirida
 per contagi o per herència,
 que tota la meva vida
 m'ha plagut amb preferència.
 Ens llevavem negra nit
 entre les dues i tres,
 i trencant varis carrers
 cap a la Rambla s'ha dit,
 on preniem el tramvia
 que ens duia fins al Morrot
 i en un racó d'aquest port,
 una barcota hi havia
 que a força de remes, un vell,
 amb mitja hora escaduçera
 ens portava a l'escullera
 a la punta del Martell!
 Jo no entenc, com la barcaassa
 podia arribar al trenca-ones,
 amb trenta o quaranta persones,
 canyes, caixons i fardassa,
 salabres i rulls de corda;
 tant i tant hi era enquibit
 que només restava un dit
 de l'aigua al nivell de borda!
 I arribats en la foscor,
 cercàvem el nostre lloc,
 damunt d'un o altre bloc
 que el Pare, creia millor,
 puix sabia la calada
 i el fondal del lloc triat,
 que tenia ja apamat
 per evitar l'enrocada!
 I a palpentos, gairebé,
 armàvem estris i canyes,
 malgrat que jo, de lleganyes
 els ulls en tenia ple,
 puix com sap tot pescador,
 l'hora de fer gran pescada,
 es quan apunta l'albada
 per damunt de l'horitzó.
 Així ho vaig comprovar
 quan molts peixos agafàvem,
 mes a voltes, res! ni picaven!
 No volien esmorzar!
 Sembla que en aitals casos
 n'hi hauria per plegar!
 Ca barret!, no hi ha fracassos
 que els puguin desanimar!
 I es tan grossa la fal.lera,
 l'afany i el desig tan vius,
 que sempre troben motius
 quan els falla la pesquera!
 Avui, perquè l'aigua es clara!

Demà, perquè no ho és tant!
 Mentre bufi aquest llevant!
 Fa una calma xitxa rara!
 I per tant, si molts se'n van
 amb la cua entre les cames,
 no en feu cas! Ja hi tornaran
 esperançats i amb més ganes!
 Com deia, ja dalt del bloc,
 i llançats els aparells,
 de la negror, poc a poc
 sorgia un dels mes bells
 espectacles, que malgrat
 es repeteix a diari,
 és sempre extraordinari
 per la seva majestat!
 Vull dir, el naixer el dia
 i la mort del negre estol,
 pels raigs de llum que ens envia
 el nostre astre-rei; el Sol!
 I d'allí, ja no ens movíem
 vigilant sempre les canyes,
 i qualche peixot solíem
 pescar pel boc o les ganyes!
 Mes jo, després d'esmorzar
 si la pesca era ensopida,
 em cansava de seguida
 i plegava de pescar!
 I em divertia la mar,
 cercant per aquells indrets,
 musclos, gambots, barretets,
 i els crancs que podia atrapar!
 Ja més grandet, aprenguí
 de nedar i capbuçar!
 No us podeu imaginar
 quin sistema vaig seguir!
 Amarrat per la cintura
 amb una corda o llivant
 que el Pare en tenia cura
 afliixant o bé estirant,
 fins que vaig perdre la por
 amb aquelles remullades,
 malgrat que moltes vegades
 vaig traguejar de debò!
 Recordo d'un pescador
 molt trempat i barrilaire,
 que quan no picaven gaire,
 treia l'esquer enganyador,
 i a l'am, solia posar-hi,
 enganxada una moneda,
 i al llançar-la al aigua deia:
 que es comprin el que els hi plagui!
 Arribat que era el migdia
 com que la gana apretava,
 fèiem la gran arrossada,
 amb la bona companyia
 d'altres amics pescadors,
 que en mig de gresca i tabola,
 remenaven la cassola,
 d'on sortien mils olors!
 I fet el repartiment
 d'aquell arròç fumejant,
 desapareixia a l'instant
 com per art d'encantament.
 Després, amb el ventre ple,
 cercàvem alguna ombreta,
 on dormir-hi una estoneta,

oïnt de l'aigua el va i ve!
 Comprendreu, que la rutina
 del pescar tant sense mida,
 tenia a la Mare fregida,
 i a les nenes, de propina.
 No obstant, amb la "Golondrina",
 ens venien a cercar
 quan la tarda declinava,
 i en plegant, se'ns emportava
 a sopar a Miramar,
 o a qualsevol Restaurant,
 d'aquells que per un sol duro,
 els plats anaves triant,
 postres, cafè, copa i puro!
 El sopar, treia el regust
 de l'absència marital,
 i a la Mare, es clar, al final
 se li passava el disgust!

 També solíem anar
 amb l'Angel Sala, cantaire
 de l'Orfeó, i ocellaire,
 alguna volta a caçar!
 Era un home alt i gros,
 de barba negra, tupida,
 amic de tota la vida,
 pero un xic impetuós.
 Deien que una excursió
 per un error lamentable,
 va donar un espectacle
 a l'andana, a l'estació,
 en reclamar el bitllet,
 que ja li havia donat
 el company encarregat
 del repartiment aquest.
 L'un que sí... L'altre que no...
 discutien endebades,
 fins que irat, fora de to,
 li etzibà dues bufetades!
 Calculeu la confusió
 quan al final de la traca,
 el bitllet a la butxaca
 féu la seva aparició!
 Avergonyit, mil vegades
 implorà que el perdonés!
 quedant-li per sempre més,
 "L'Angelet de les bufetades"!!!!
 Amb "l'Angelet", veus aquí
 que un dia, els tres tot sols,
 vàrem anar a Rubí
 a caçar-hi rossinyols!
 I a més dels que vam caçar
 vàrem trobar una niuada,
 que encara no era nada,
 i el punt, vàrem senyalar!
 Dues setmanes passades,
 tornàrem al mateix lloc,
 i caçarem també els pares
 i els pollets nascuts de poc.
 Mes els pares ocellics,
 de tenir-los engabiats,
 en no estar-hi acostumats,
 es moriren els pobrics!
 Imagineu el problema
 per resoldre un cas així;

ja us dic jo, vatua dena!
 No se pas com se'n sortí!
 Calia pèixer la mainada
 amb cuquets i rovell d'ou,
 tiretes de cor de bou
 i de carn enfarinada!
 I amb la paciència d'un Sant,
 i digne del mateix Job,
 els va anar alimentant
 amb tota mena d'adob,
 fins a assolir finalment
 salvar-los, fins que plumessin,
 i ells mateixos es bastessin
 a captar-se el nodriment.
 I en un gabial fet exprés,
 que emplenava mig balcó,
 del tot cobert de verdor,
 que a dins del bosc s'assemblés,
 tan prompte arribà l'estiu,
 els matins i les nits clares,
 s'oïren les belles passades,
 d'aquells rossinyols de niu!

 Haureu vist, que al nostre heroi,
 home gran i ja casat,
 de nou s'era aficionat
 als gustos de quan era noi!
 Mes aquestes aficions,
 no el distreien del treball,
 com veureu per un detall
 que exposaré en pocs segons.
 Com que la feina "pitava",
 i eren sis ja, els "productors"
 al taller dels seus suors,
 va tenir doncs la pensada
 junt amb un tal Senyor Cisa,
 conegut d'algun enredo,
 de posar una botiga,
 de nom "La Ciutat de Toledo";
 local especialitzat
 en treballs d'argent i or fi,
 adientment instal·lat
 al sis del carrer del Pi.
 La marxa d'aquell negoci
 anys després, va anar per terra,
 en part, per culpa del soci
 i els estralls de la Gran Guerra!
 Crec arribat el moment
 de parlar i dir ben alt,
 quin va ser el seu pensament
 en política i social.
 El Pare, tingué per guia,
 dos homes en aquest món,
 per als quals, la vida hauria
 donat, sense dubtar un segon!
 L'un, era el Mestre Millet,
 pel qual, més que admiració
 venerava a tort i a dret!
 L'altre, en Francesc Cambó!
 No els hi toquéssiu per res!,
 fessin Sants, fessin Diables;
 per ell, eren uns oracles
 passés tot el que passés!
 Ni de broma ni de veres
 admetia discussió

amb figures tan senyeres!
 Sempre tenien raó!
 Amb això, no cal que us diga
 que en època d'eleccions,
 va votar sempre a La Lliga,
 disciplinat com els bons!
 Una línia tan seguida,
 fidel, constant a tothora,
 al llarg de la seva vida
 convindreu, que molt l'honora!

 Ara, voldria parlar
 dels seus amics de debò,
 mes això és una qüestió
 que abans voldria aclarar!
 Es en el dur batallar
 que la vida ens ofereix,
 que l'amistat amb escriu,
 ens és donat mesurar!
 D'amics, en té molts tothom,
 i més en les alegries,
 mes ai! quan vénen els dies
 de negror i no saps com
 sortir-te d'algun mal pas
 i cerques una mà amiga,
 moltes vegades veuràs
 com s'esquitlla i et fa "figa"!
 Per això vull honorar
 aquells vells amics del Pare
 jamorts, d'altres no encare,
 i els seus noms aquí estampar!
 El Mestre Francesc Pujol,
 amic de cor dels mes bons!
 En Francisco Xavier Pons,
 trapella com ell tot sol!
 També en Ramon Perelló
 d'amistat fidel provada,
 i la no menys demostrada
 de Mossèn Francesc Baldelló!
 I el rústec d'en Jaume Vall
 conegut pel "Met" ó "Tralla",
 que estimava el seu cavall,
 com aquest, l'aufals i palla!
 Es clar, que a més, moltíssims
 amics de platxeri tingué,
 alguns d'ells, molt saladíssims
 com en Mabres, el primer!,
 i és notable ni s'estila
 que essent de caràcter seriós,
 li plagués estar al redós
 de la gresca i la barrila!
 No li comptéssiu d'actor
 a la "grimejia" i "burilla";
 ell feia d'espectador,
 per riure i tirar d'ermilla!
 Amb la "pandilla" d'En Pons,
 dels "Safis", com així es deien,
 moltes sortides que feien,
 hi anarem tots, nins i nons
 A Olot, Torredembarra,
 a Roda, la de Barà,
 no quedava botifarra
 ni bota per encetar!
 Mes a l'hora de comptar
 després dels dies de gresca,

tothom s'ho prenia a la fresca,
i en Pons i ell, a pagar!
I es que sempre fou formal
al lema que s'imposà;
s'estimava més donar,
que no deure a ningú un ral!

.....

.....

Quan els anys de la Gran Passa
del tifus remaleït,
molts hagueren de fer llit,
uns per poc i altres per massa!
A casa, tres malalts lleus,
varen ser els infeccionats,
mes a Cal Pau, cinc de greus,
combregats i extremaunciats!
Allò, va ser un calvari
pels oncles i l'àvia velleta,
vetllant amb l'ànima estreta,
la febrada i el desvari!
Aquell Sant Doctor Robledo
que ens menà tots a bon port,
sols veia caixes de mort,
desfilant d'aquell enrado!
Mes, la Victòria final,
somrigué al bon Doctor,
i ajudant Nostre Senyor,
s'acabà aquell hospital!

.....

.....

El Pare, no féu diners,
però molts en va guanyar,
que a casa es solien gastar
donant-nos tots els plaers!
Una taula ben parada
on no hi mancava de res;
bons plats, bons talls i regada
amb vinet del Penedès!
I perquè la Mare pogués
descansar alguna estona,
fins li va posar minyona
per les tasques de més pes.
Col·legis sempre els millors
per dar-nos bona cultura,
solfeig, piano, labors,
idiomes, dibuix i pintura.
Per Nadal, feia el Pessebre
amb rius i tot de debò,
i per Reis, sempre vam rebre
joguines en abundor!
Per cert, que un any que esperava
dels Reis una bicicleta,
no feia ni mitja horeta
que era al llit, ja preguntava
si els Reis havien passat,
per la remor d'escaletes
i el sonar de les trompetes,
que jo havia imaginat!
Els Pares, plens de paciència
em calmaven dient; dorm!
mes jo, amb la meua impaciència
no els deixava arrencar el son.
A les vuit o deu vegades,
a la fi, el Pare cansat,
em donà unes patacades
a cert lloc determinat,

que tingueren la virtut,
d'aplacar-me tot seguit
els nervis i la inquietud,
i vaig quedar-me adormit!
Recordar també molt plau-me,
que a les festes, dut per ell,
mai no mancà el tortell,
d'aquells del Forn de Sant Jaume!
Cap festa ni gran ni xica,
passar-se per alt volgué,
sobretot per la Mercè,
l'olla gran, dins la petita!
I si alguna volta a taula
l'havíem fet enfadar,
per roncejar o fer el maula,
sempre ho solia pagar
el qui menys culpa hi tenia,
vull dir el pobre porró,
que empunyant-lo amb decisió,
amb un cop, fort rebotia
damunt la taula estantissa,
acabant la discussió
sense cap apel·lació
en mig de gran trencadissa!
Tinc la certesa plena,
que els porrons sacrificats
i els litres de vi escampats,
van passar de la dotzena!
Si això no és felicitat
dins una llar amb mainada,
quina altra cosa, insensat!
esperes que et sia dada?

.....

.....

Confirmant la reflexió
que acabo de formular
per aquells anys va arribar
feliçment un nou nadó!
Altra xamosa nineta
també per tercera vegada,
la qual va ser batejada
amb el nom de Merceneta!
Mes ai!, al poc d'arribar
als justos divuit mesets,
Nostre Senyor la cridà
a jugar amb els angelets!
Va ser un cop imprevist,
que colpí fort a la Mare!,
desconcertà fins al Pare
com jo mai l'havia vist.
Mes Aquell que tot ho guia,
per eixugar aquells plors,
un novell pomell de flors,
molt prompte els enviaria.
I totes aquelles ploralles
vessades per la Mareta,
es varen tornar rialles
amb la nova Merceneta,
o Mercé, semblant a mi,
a la qual vull recordar,
que a més de ser son germà,
també sóc el seu Padrí!

.....

.....

Era un hivern geladiç,
no recordo bé el perquè,

quan vàrem deixar aquell pis
del carrer de Sant Sever,
i en un altre vam fer estada,
proper, grandíols com un cel,
al carrer o la baixada
Comptessa de Sobradíel.
I en una sala espaiosa
amb balconada al carrer,
i a més molt lluminosa,
el Pare, instal·là el taller.
Recordo que amb els trastorns
del canvi, el fred i neus,
jo tenia mans i peus,
pleníssims de panellons!,
al extrem, que caminar
m'era del tot impossible,
mes això es solucionà
carregant-me en el vehicle
o més ben dit, conductora
que ens féu el canvi d'estatge,
barrejat amb el moblatge
i ajaçat en una estora!

.....
.....

Més o menys per aquells anys
quan la guerra es ventilava,
qui als Francesos defensava,
qui a favor dels Alemanys.
Uns vells amics d'antany,
trempats a carta cabal,
baixaven dos cops a l'any
de Figueres i La Bisbal,
i es passaven uns quans dies
a casa nostra hostatjats,
per comprar les novetats
de les seves sastreries!
I com que eren gent galana,
venien amb les mans plenes
d'embotits de totes menes,
de factura casolana.
Mes estava escrit als astres,
que en Narcís junt amb en Grau,
com es deien els dos sastres,
no podien viure en pau,
quan de la guerra es tractava,
bo i llegint els comentaris
del que deien els diaris,
un o altre reventava!
En Narcís, era francòfil
i els defensava amb braó;
mes en Grau, com germanòfil
els donava la raó!
I era còmic, veure els dos
tan amics, fora de lloc,
dient-se el nom del porc,
enfrentats com gat i gos!
En Narcís, armat d'un pa
de barra de gran llargada,
al contrincant menaçava
fent la barra voleiar!
Mes en Grau, no s'immuntava,
i amb l'arma voleiadissa
d'una llarga llonganissa,
la batalla presentava!
I llescant pa cap ací,
llonganissa cap enllà,

les armes, vetoaquí
es passaven de mà en mà,
fins que al final ja cançats
i tips de la xerradissa,
veien que n'eren volats
tot el pa i la llonganissa!

.....
.....

Trobareu molt natural,
que el meu Pare desitgés,
que jo seguí i aprengué
el seu ofici manual,
puix comptant amb un taller
i a més amb botiga oberta,
li semblava cosa recta
pel meu futur venir.
Així, que vaig començar,
aprofitant les vacances,
a rebre les ensenyances
de l'art de damasquinar,
tot alternant el quefer
amb l'ensenyança escolar,
i en hores lliures, triscar,
i ajudar en el taller.
Als tretze, havia acabat
els estudis de comerç,
i em mancava sols un terç
per finir el batxillerat!
Mes aquell any l'Institut,
cada dos per tres tancava,
per vagues i la inquietud
social, que arreu respirava!
Així, que va decidir,
que deixés d'estudiar,
cosa que vaig complir,
no fent-me gaire pregar!
Mes notant que declinava
l'estrella del seu ofici,
deixà córrer el meu inici
de seguir-li la petjada,
i em posà a treballar
en un despatx plumífer,
que ha estat sempre el meu quefer,
en què m'he guanyat el pa!
Fins aleshores el Pare,
havia guanyat molts duros,
i a casa nostra, fins ara,
no coneixíem apuros!,
mes al final de la guerra,
les malvestats i estropicis,
van portar aquella crisi
que ho engegà tot per terra!
Qui més qui menys, conseqüències
pagà d'aquella embestida,
mes per ell, les preferències
varen passar de la mida.
De primer, fou la botiga
que hagué de liquidar,
puix ningú, ni una mà amiga,
ja no hi anava a comprar!
També al taller estimat
la feina li flaquejava,
i de bon troç no bastava
a donar treball honrat
per aquells nois estimats,
que a casa s'eren fet homes,

i amb els quals, hores tan bones
havíem passat plegats!
I en veure el gros malefici
del seu art, plens de condol,
anaren deixant l'ofici,
fins que el Pare, es quedà sol!,
contemplant amb desesper,
com la feina s'acabava,
que ni per ell, ja bastava,
avorrit, plegà el taller!
La meva petita ajuda
era escassa i molt migrada,
i per ell, desconeguda
altra feina apropiada.
I és que el Pare, ell tan destre
en el seu treball concís,
es creava un fals complex
del seu just valer, precís!
Prou les bones amistats
un nou treball li cercaven,
mes malgrat que molt maldaven
tot eren dificultats!
La cosa doncs, s'agreujava
cada dia més fatal,
fins que a la fi, en Pons trobava
la solució radical!
Calia, fos el que fos,
en algun lloc fer-lo entrar,
la qüestió era salvar
el problema paorós!
Després, vindria el moment
de remoure cels i terra,
d'importunar, de dar guerra,
fins a trobar el lloc adient.
Jo no sé com s'ho va fer,
mes, propte, a la Companyia
que el Transversal construïa,
hi va entrar..... de barraquer!!!
Creureu que la nit primera
del seu novell exercici,
la Mare i jo, amb gran desfici,
anàrem fins la cotxera
d'Hostafrancs, on allí, un pou
de les obres era obert,
i aquell lloc, va ser l'indret
destinat per el seu jou!
Encara em sembla que el veig,
assegut sobre una caixa,
cap cot, amb la vista baixa,
amb l'abric i el seu barret,
rodejat de pics i pales,
i al costat, mig apagat,
un foc amb cares estranyes!
Res!, totalment desplaçat!!
També coratjós hi acudí
el seu amic tan fidel,
mes la Mare, quin patir....
en veure així el seu Miquel!
Mes, al tres dies, la sort
prenia un caient falaguer.
Algú apretava fort
i el nomenaren llister!
I ningú no s'imagina
que al cap de poques setmanes,
el van destinar a l'oficina
del carrer Corts Catalanes,

al costat de l'Enginyer
que dirigia les obres,
i amb el qual, des d'aleshores,
acompanyà en el quefer
diari de les visites
inspeccionant els treballs,
i ajudant-lo en les petites
cosetes i mil detalls!
Mercès al Senyor Cabot,
President de l'Orfeó,
va assolir-se tot això,
el qual, en un va i tot,
personalment acudí
junt amb el Mestre Millet,
a trucar fort i a pleret,
fins que el portal es va obrir!
Feliçment es sortejà
a casa la maltempsada,
mes mai més no es va tornar
a la vida regalada!
Generalment per tothom,
les vaques ja no eren grasses,
i les magres, duïen traçes
d'expandir-se a tot el món!
.....
.....
Fent un salt un xic enrera,
de comentar m'oblidava,
la mort suau i planera
de l'àvia velleja, encorvada,
que fins el seu darrer instant,
conservà la lucidesa,
i a qui el meu Pare, amb justesa,
s'assemblava tant i tant!
Aquell dia funeral,
ocorregué un incident,
que demostra, el què es la gent
i la bestiesa humanal!
Veureu que estant-la vetllant
a la cambra mortuòria,
moltes dones amb eufòria
estaven xerrotejant.
La mainada, fèiem gala
aquell dia de quietud,
i els homes, formant un grup,
s'estaven en altra sala,
quan de sobte s'of un crit
brunzent com una guspira!
Ai! Ai! Mireu com respira!!!!
Mes a l'instant que fou dit,
s'armà tan gros aldarull,
que totes de por, esverades,
fugien atropellades
sense mirar cap escull!
La mainada, impressionats
pel que vèiem i sentíem,
esperitats tots fugíem
xisclant com desesperats!
I en un dir, Amén Jesús!,
enmig del terrabastall,
tothom esverat pel sust,
es llancà escales avall!
El Pare i el Pau, més serens
davant d'aquella cridòria,
acudiren amatents
a la cambra mortuòria,

on pogueren constatar
tot just passada la porta,
mal podia respirar,
puix era morta i ben morta!
Perquè la gent es tan ase?,
em pregunto jo mateix?
Que no ho veuen que es un feix
d'ignorància sense base?;
I no ho dic amb to festiu!
Perquè s'alarma i admira
si els diuen que un mort respira?
Es que no és mort, i està viu!!!!
La qüestió fou aclarida
després de passat l'ensurt,
i resultà que l'Elvira,
parenta de lligam curt,
que en el capçal s'estava
com que patia d'ofec,
donava cada esbufec
que tot el llit tremolava!
Aquest va ser el motiu
d'aquella greu confusió,
que encara avui, us dic jo,
quan ho explico, tothom riu!

.....
.....

En les tristes circumstàncies
que he descrit darrerament,
un nou esdeveniment
escursava les distàncies,
i s'apropava puntual,
el dia que arribaria
l'últim dels fills per final,
el meu germà Lluís Maria!
Quin contrast, Mare de Déu!,
amb les altres arribades,
que no per més esperades
vessava la joia arreu!
Mes ara, tot el Sant dia,
la Mare, sempre plorava,
en pensar, què li esperava
al nou fill que li venia!
Aquests plors i aquest patir,
Déu, els premià amb el consol
de l'infant que va venir
que era formós com un sol!
Tots sabeu que no exagero,
puix d'infants com en Lluís,
en aquest món, si no m'erro,
no se'n veuen ni s'han vist!
Era ros com un fil d'or,
de pell fina, i tons suaus
d'ulls expressius, clars i blaus
un angelet bufador!!!
I a més, de tan bona pasta,
rial·ler, de galtes plenes,
que desmentia la casta
original dels "mesenes"!
La gràcia d'aquell angelet,
convertí el dolor en consol,
i s'assemblà al benifet
d'un lluminós raig de sol!

.....
.....

Com heu vist, doncs, el meu Pare
salvà la situació,

mes no cregueu pas que no
li restava sofrir encare!
Arribà el temut moment
que el Gran Metro Transversal
s'acabà, i per final,
hom acomiadà la gent!
Altra volta la inquietud
a casa nostra planava,
mes, per aquesta vegada
no fou massa greu l'eixut,
puix prompte hom li oferia
el traslladar-se a Sallent,
al front d'una factoria
d'un notable establiment,
dedicat a construccions
metàliques de tota mena,
càrrec, que acceptà amb pena
sense imposar condicions!
Des d'aleshores solia,
matiner els Dilluns marxar,
i els Dissabtes, feia via
cap a casa a descansar!
I esperàvem amb fruïció
el dia i l'hora sabuda,
per dar-li la benvinguda
tots plegats, a l'estació.

Aquesta separació
forçosament obligada,
s'allargà, puix no es trobava
cap més altra solució;
així, que el Pare a Sallent,
aviat va ser el Padri
de l'Orfeó Sallentí,
que dirigia el Mossèn
Potellas, home trempat,
devot del Mestre Millet,
que també era de fet
el Pare d'aquella Entitat!
Mentrestant a Barcelona,
les meves dues germanes,
la Núria y la Montserrat,
tenien ja moltes ganes
de posar-se a treballar,
i així ho feren prestament
obtingut l'assentiment
dels Pares, per ajudar!
Xics i grans, tota la colla
amb l'esforç de tots plegats,
i la Mare, els mals de caps,
vam anar fent bullir l'olla!
Els menuts, amunt creixien,
els crescuts, es feien grans,
les noies, ja es prometien,
i els Pares, sense descans
lluitant per portar a bon port,
aquella llarga fillada,
que els havia estat donada
en hores de millor sort!

.....
.....

La vall, on el riu passa
de Sallent amunt cap dalt,
és molt rica en mineral
de les sals de la potassa.
Uns francesos eixerits,
van començar a sondejar,

i en contacte van entrar
amb el Pare, fent-se amics.
I coneixent els afanys
que els "mixius" duïen allí,
pensant obtenir més guanys,
el seu concurs oferí.
A la Direcció francesa
tal proposta, els va agradar,
i abans de nàixer l'Empresa,
ja el varen anomenar
representant seu a Espanya
de la nova explotació,
i amb traça i molta manya
se'n sortí a satisfacció!
Creureu que hauríeu rigut
sentint-lo parlar en Francès,
llenguatge desconegut
i que mai no havia après!
.....
.....
Amb tot això, el temps corria,
i el promès de ma germana
Núria, que es deia Plana
i de nom Josep, volia
contraure Sant Matrimoni.
(Es curiós que per rimar
amb l'acte "matrimoniar",
sols hi enllaçi el mot "dimoni").
Com que estava escrit, és clar!
la cosa va anar endavant,
i s'acabà acompanyant
la Núria al peu de l'Altar.
Al poc temps, la Montserrat,
seguia els mateixos passos,
i també contragué llaços
amb un Català, afincat
des de feia unes anyades
en el país de la Pampa,
del tango i de la trampa,
que es deia Pepet Canyades,
El nuvi, per l'acte aquest,
per poders el cel.lebrà,
i es va fer representar
pel seu avi molt vellet.
Aquest casori segon,
molt als Pares apenà,
car la núvia va marxar
a l'altra banda de món!
Jo, tenia els meus afanys
i estava xalat de debò,
d'una nena de setze anys
que cantava a l'Orfeó;
morena, amb uns ulls
més grossos que un envelat,
i que duia un pentinat
mig partit amb dos monyets!
Que havia de fer el Pare
una volta els grans casats?
Que faria aquí la Mare
amb els fills no emancipats?
Finalment, ja decidits,
varen creure convenient,
anar a viure a Sallent
tots dos, amb els fills petits!
Jo, me les vaig endegar
anant a viure a dispesa,

esperant amb la promesa
quan ens podríem casar!
.....
.....
Si jo us digués que a Sallent
varen viurer molt feliços
mentiria certament;
van ser uns anys enyoradissos!
El Pare, amb el treballar,
les cançons de l'Orfeó
i el pescar per distracció,
no del tot mal s'ho passà,
mes la Mare, en cap manera
s'hi podia acostumar,
i vivia amb la fal.lera
de a Barcelona tornar!
El poble al damunt li queia,
dels fills tenia enyorança,
i allí, pels menuts no veia
com donar-los ensenyança!
No obstant cal dir en justícia
que algunes hores molt bones
van passar, i fins estones
d'enfadats sense malícia!,
com per exemple, el succés,
del qual fou protagonista,
que cal afegir a la llista
de les "planxes" de més pès!
S'estaven a mig sopar
amb la família aplegada,
quan li vingué la pensada,
de començar a encetar
una grossa llonganissa,
que feia dies penjava
d'un clau, mentre s'assecava
a l'aire engronxadiça.
La Mare, va protestar,
dient, que no n'era el dia,
puix de menjar, prou! n'hi havia
aquella nit per sopar!
Mes ell, vinga reclamar,
fins que la Mare, enutjada,
la despenjà i la llançà
damunt la taula parada!
Aquí la tens, li digué;
te la pots ben confitar!
No us podeu imaginar
com el Pare s'ho prengué!
Irat, d'una revolada
l'engrapà, i dant una passa,
la llançà al mig de la plaça
pel mig de la balconada!
Tothom va quedar emmudit,
ni es canvià cap paraula;
la Mare desaparà taula
i el Pare se'n va anar al llit!
Un o dos dies després
quan ja tot era passat,
al Pare, tot intrigat,
comentava com si res,
què dimoni hauria dit
i pensat de la troballa,
qui va trobar l'embotit
culpable de la baralla.
La Mare, el deixava dir
fent el seriós amb apuros,

mes així que va sentir
que donaria vint duros,
per saber qui era estat
la persona trobada,
reclamà la quantitat
portant-li la llonganissa!

El Pare, bocabadat,
no trobava explicació
sobtat per l'aparició
de l'embotit esmentat!
I és que la Mare, havia,
passat el terrabastall,
engegat escala avall
a cercar-la, en Lluís Maria,
que després de molt buscar
sota els arbres de la plaça,
finalment la va trobar
en un munt de fullaraga!

.....
.....

Molts podreu bé recordar
que en proclamar la República,
es va començar a empastifar
la pau i la vida pública.
I amb la nova explotació
minera, de gent estranya
del país de la lleganya,
s'emplenà la població!
I allí començaren els mals
d'aquell poble tan tranquil,
que fins la Guàrdia Civil
passava els seus sobressalts!
Vagues, conflictes, raons,
invasions de pous i mines,
demandes, odis, inquinaes,
tota mena de qüestions
socials, acomiadaments,
i que el Pare d'ordinari
al Comité Paritari
capejava aquells mals vents!
Era penós tenir tractes
amb tota aquella genteta,
totalment irresponsables,
que per menys d'una pesseta,
inhumans i amb crueltat,
eren i ho van demostrar,
capaços d'executar
qualsevol barbaritat!
Tot això, el meu Pare ho veia,
temia i el preocupava;
a més, que tot contrastava
amb la seva bona feia.
A més, rebia constant,
anònims de tota mena,
i sultant, amenaçant...
Jo crec, més d'una dotzena!
Fins i tot, a "Comarcals"
d'aquella indecenta "Soli",
que era un peix que es duia l'oli,
l'omplien d'insults brutals!
Aquell viure indecís,
a mercès de qualsevol,
s'acabà l'any trenta sis
el divuit de juliol!

.....
.....

Jo, casat de prop d'un any,
no veia venir el perill,
i esperava amb molt d'afany
el naixement del meu fill
Joan, que per coincidència,
naixia el dia primer
d'aquell mes, i a qui degué
el meu Pare l'existència,
puix teníem senyalat
pel bateig de l'infant nou,
el Diumenge, dia dinou,
i així ja tot preparat,
el Pare va avançar
els dies de la vacança,
i tots plegats van baixar
a Barcelona a fer estança,
preparant amb tota calma
la Mare i la Mercè,
el viatge que van fer
aquells dies cap a Palma,
a conèixer la família
del promès de la Mercè,
i retornar la vigília
o aquell mati pel bateig!
L'acte de Fe Baptismal
amb la circumstancial eixida
de Sallent, salvà la vida
del Pare, de mort criminal!
puix tots aquells exaltats,
venjatiu i sanguinaris,
de tothom van passar els taps,
fins i tot dels sanitaris!
No hi veieu la mà de Déu
en aquesta protecció?
Jo us conjur a què em digueu
si tenia salvació!
Per descomptat que el bateig
no el vàrem pas celebrar,
com podeu bé suposar
enmig d'aquell tiroteig!
Explicar què els succeí
a les dones a Mallorca,
fóra tasca molt eixorca
i difícil de capir!
Tot ho havíem combinat
perquè fossin de retorn,
el matí del mateix jorn
del bateig del novell nat.
Mes amb aquell despertar
de dispars i canonades,
el Pare al carrer es llançà,
i trencant per cantonades
per carrers de mala mort,
exposant-se molt la pell,
pogué arribar fins al port
per si arribava el vaixell!
I què havia d'arribar
el vaixell amb la família!
Si justament la vigília
no deixaren ja embarcar!
Cansat d'esperar, anguniós,
tres hores inacabables,
salvant tota mena d'obstacles,
tornà a casa pesarós!
Jo, equivocant com molts, creia
que una volta dominada
aquella militarada,

el final molt prompte veia,
 mes el Pare, no admitia
 com jo, aquelles raons;
 "Em temo Josep Maria,
 que hi menjarem els torrons"!!!
 El seu instint no fallà
 amb el símbol turronal,
 puix no fou un sol Nadal,
 si no tres, que hi vam passar!
 Tots sabeu tan bé com jo,
 com la cosa es complicà,
 i no és la meva intenció
 ni tampoc cal ressenyar.
 Sols diré que just passats
 tres mesos del jorn fatal,
 uns trucs a baix del portal
 ens deixaren astorats!
 Mai dirieu qui va ser
 l'autor de semblant trucada?
 Doncs la Mare amb la Mercè
 d'arribada inesperada!
 Com dimoni s'ho van fer
 per poder a casa tornar?
 Això es tan llarg de contar
 que no tinc pas prou paper!
 No obstant us vull explicar
 que després de mil obstacles,
 peripècies i debacles,
 es pogueren embarcar
 en un vaixell estranger,
 de guerra per més senyal,
 i d'aquest, feren un salt
 a un paquebot passatger,
 de matrícula Francesa,
 que costejant a trenc d'ona,
 en ser prop de Barcelona,
 va tenir la gentilesa
 d'aturar-se a fora port,
 i elles dues i maletes
 van baixar les escaletes,
 instal·lant-se en un canot,
 que menat d'un oficial,
 entrà a port sense cap trava,
 i en pocs minuts les deixava
 a la gran ciutat Comptal!
 Això es el que va passar,
 exacte, just i cabal;
 i a ningú he sentit contar
 un fet semblant o be igual!
 Per descomptat que el meu Pare,
 no posà els peus a Sallent,
 bufaven mals vents encara
 i el retorn no era prudent.
 I així que la maltempsada
 va començar a amainar,
 la Mare amb la fillada
 a Sallent va retornar,
 per recollir el mobiliari
 i buidar el pis d'allí,
 mes res d'extraordinari
 ni molest, no els succeí!

.....

 Novament a Barcelona
 els tenim ja a tots plegats,
 mes aquells somnis daurats,

eren passats feia estona.
 Així s'escolaren tres anys
 d'angúnies i privacions,
 d'estraperlo i amb molts afanys
 de lleties i cigrons!
 Després de molt remenar
 per procurar-se el tiberi,
 algú el va poder "enchufar",
 no sé, si a un Ministeri
 o bé a una Conselleria,
 i allí tot fent la viu viu,
 s'hi passava tot el dia,
 mig amagat, mig captiu!
 Quan a mi em va tocar
 mobilitzar-me i anar-hi,
 em vaig presentar voluntari
 i així em vaig camuflar,
 passant desapercbut,
 valent-me d'aquest engany,
 no xerrant i fent el mut
 per no caure en un parany!
 I sense moure'm de casa,
 documentat adientment,
 de tot vaig fer taula rasa,
 la qüestió era anar fent!
 Mes, apropant-se el final
 de la guerra maleïda,
 qui em guardava la sortida,
 em va parlar molt formal;
 O marxeu, digué ombriu,
 cap el vostre batalló,
 o del contrari, partiu,
 en aquesta expedició!
 Vaig elegir aviat,
 perquè en el meu batalló,
 hi tenia el companyó
 que el "tinglado" havia armat.
 Calculeu doncs quin neguit
 pels meus Pares estimats,
 puix deixava abandonats
 l'esposa i el fill petit!
 Desisteixo de contar
 els meus tràngols i aventures,
 sols diré per acabar,
 que en ser prop de les altures
 del front de Lleida en amunt
 on hi havia el batalló,
 vaig arribar al precís punt,
 de tocar el pirandó!
 Jo, corria al davant,
 s'entén, del que anaven enrera,
 i tota la meva fal·lera,
 era anar-los esquivant,
 I amb el meu bon companyó
 i d'altres de circumstància,
 no vam parar fins a França
 on respiràrem de bo!
 Mes al cap d'una mesada,
 totalment incontrolat,
 vaig creure que era arribat,
 el moment de la tornada.
 I esquivant les garrotades,
 la frontera traspassava,
 i als pocs dies abraçava,
 l'esposa, el fill i els meus Pares!
 Tot això que us he explicat,

va durar tres mesos justos,
mes la guerra i els disgustos,
ja s'havien acabat!
Poc a poc, totes les coses
s'anaren reviscolant,
i el Pare, lliure de noses,
fou readmès a l'instant,
mes no varen enviar-lo
a Sallent prop de la mina,
i acordaren destinar-lo
de regent, a l'oficina
que a Barcelona tenien
oberta, per tramitar
els problemes que es solien
llavors, sovint presentar!
El Pare no era vell
ni tampoc jove de planta,
precisament l'any aquell
n'havia complert seixanta!
Mes al reemprendre la vida
i els vells hàbits adquirits,
tota cosa era esvaïda
en aquells anys maleïts!
L'Orfeó estava desfet;
Els Mestres, quasi tots morts;
només veia a tort i a dret
que desgràcies i dissorts!
Sortosament, sempre fou
més aviat optimista,
i acceptava l'enrenou
amb esperit conformista,
esperant que temps millors
vindrien, quan Déu volgués,
que la salut no ens manqués
i capejar les marors!

.....
.....
Transcorregueren quatre anys
monòtons d'avorriment,
mes de cop, mals averanys
ens colpiren cruelment!
La Mare d'un temps ençà,
alguns malestars tenia,
mes en caure d'un tramvia,
començà a malaltejar!,
i quan semblava refeta
del fortuït accident,
va recaure, la pobreta!,
malaltissa novament.
El Doctor que la portava
preocupat de debò,
per símptomes que notava,
demanà una intervenció
urgent, sense cap tardança,
a poder ser aquella nit,
internant-la tot seguit
a la Clínica Aliança.
Pobra Mare! Poc sabem
quan l'anaven a operar,
que mai més no la veuríem
puix la varen ofegar,
en donar-li imprudentment
l'anestèsia dormidora,
sense mida previsorà
de cap mena d'accident!

Jo que hi era al davant,
no sabia com donar auxili;
El metge, com foll cridant,
reclamant tal utensili,
mes res li varen portar,
tothom entrava i sortia,
cercant per l'enfermeria;
i la Mare, va expirar!
Vaig quedar-me sol allí,
sense esma, atúit, clavat!,
pel que havia presenciât,
no sabent què fer ni dir!
Amb passa greu vacil·lant,
tremolós de cos i cames,
vaig anar, on esperant
s'estaven Pare i germanes.
Ja està?, inquiriren ansiosos
tot just traspasat la porta!
Sí!, responguí amb ulls plorosos!
Sí!, ja està! Ja es morta!!!!
No vull descriure l'escena
de la pèrdua de la Mare,
ni la dolor, amb que el Pare
silencià la seva pena!
Mancat de la seva esposa
i Mare nostra estimada,
el pobre Pare semblava,
aixalat com una alosa!
Per tots, és cosa palesa
que el nostre Pare estimat,
va respectar amb dignitat
el seu estat de viudesa!
Es refugià en el dolor
silenciós, íntim, punyent!
Ja res no li era plaent,
fins va perdre l'afició
o ceba de la pesquera,
que tant sempre li plagué,
que va acabar de manera
radical, com us diré!
Un dia va decidir,
acabar amb la mar i el peix;
amb les canyes va fer un feix
i els estris va reunir;
caixons, salabres, carrets,
poperes, cimes, cametes,
plomades, bucs i capsetes
dels ams i fins els barrets!
I enfilat a dalt d'un bloc,
decidit, sense dubtar,
a la mar tot ho llançà;
contemplant que a poc a poc,
ara ho veus, ara no ho veus,
s'enfonzava dins la mar!
Després, del bloc va baixar
i no hi posà més els peus!

.....
.....
Anys enrera, havia mort
l'Oncle Pau, octagenari,
mes la tia, amb molta sort
sobrepasà el novenari!,
puix malgrat la seva edat,
no coneixia el repòs,
i arribà amb gran claredat
a complir els noranta dos!

El Pare, es quedava sol!
 Restava només la Carmeta
 sa germana més grandeta
 del seu primitiu estol!
 I veia el constant desfilar
 dels companys de joventut,
 que pagaven el tribut
 que ningú pot defraudar!
 Així, s'anà reqlloent
 en un quefer rutinari;
 els dematins, d'ordinari,
 mal plogués, fes sol o vent,
 feia cap vers l'oficina,
 mes a les tardes ja no,
 i per escampar la boirina
 en no haver-hi a l'Orfeó
 caliu ni vida social,
 amb tres o quatre companys,
 s'allistà a la Mutual
 del Gremi de Viatjants,
 i allí, les tardes solia
 prendre el seu cafetonet
 tot fumant-se el seu puret,
 i si per sort hi acudia
 també algun company de "farra",
 com ell, de vida senzilla,
 feien plegats la "manilla",
 el "trezillo" o "butifarra".
 Prou li varen proposar
 al despatx, si es que volia
 jubilar-se com calia;
 mes no ho va pas acceptar!
 Així va anar envellint
 i encorvant-se lentament,
 no obstant, seguia tenint
 una salut excel.lent!
 Creureu que mai, ni un sol dia
 en sa vida es va allitar?
 I que cap metge l'havia
 tractat, ni el va visitar?
 Es clar que ja li apuntava
 alguna xacra, potser!,
 mes, quan hom li preguntava,
 ell, sempre es trobava bé!
 No feia com altres persones
 que estan sempre els mals contant,
 i frueixen esguerrant
 el "marro" a les que estan bones!;
 al contrari; si sabia
 que hom volia plans tirar,
 ne ens calia amoinar,
 bé prou ja s'arreglaria!
 I així va passar uns anys
 tot anant fent la viu-viu,
 salvant de l'hivern els danyes,
 reviscolant-se a l'estiu!
 Es un cas ben singular,
 el canvi que va sofrir
 de caràcter i d'obrar
 en començar a envellir.
 Tant com era de gasiu
 d'expressió i poques paraules
 es convertí en expansiu
 d'històries, contes i faules!
 Volfeu veure'l content?
 Això rai!, que al seu redós

no hi manquessin auditors
 que l'escoltessin atent.
 D'aquesta època i ençà,
 son els relats i històries
 que va escriure i les memòries
 de l'Orfeó Català;
 complert i llarg historial
 anecdòtic, ple d'amor,
 que li premiaren com cal
 editant-li amb tot honor.
 I era cosa que xocava
 que tot allò que escrivia,
 de memòria s'ho sabia
 i a tothom ho recitava,
 mes, si ne veia atenció
 de l'oient pel seu frasseig,
 us enjegava a passeig
 enfadat de bo de bo!
 Finalment, amb molta pena,
 jubilar-se va acordar,
 quan prop de la vuitantena
 el van haver d'operar!
 No us podeu imaginar
 com va rebre la notícia!
 I ara! Quina injustícia!
 Tenir-lo a ell de burxar!
 Impossible! No pot ser!
 A mi!... Pasar-me un cas tal?
 Si jo no he estat mai malalt!
 El metge no ho deu saber?
 I és que, pobre!, la caldera
 tenia tant bonyegada,
 que era urgent, mala negada!
 remeiar-ho sense espera.
 Mig d'amagat i enganyat,
 per fi, el varen operar,
 i amb tot això va passar
 tres mesos ben bé internat!
 Sortosament resistí
 els dies crítics fatals,
 i eixí d'allí amb tots els mals
 guarits i es va restablir!

 També aquelles anyades
 tingué la immensa alegria,
 repetida des vegades,
 d'abraçar, a qui no havia
 vist des de temps antic;
 vull dir la meva germana
 Montserrat i el seu marit,
 vinguts de terra llunyana!
 No sabeu amb la frisança
 que esperà a que arribés!
 Deuria pensar amb recança
 que no els veuria mai més!
 Aquest esperar i l'optimisme
 de l'èxit operatiu,
 van aixecar el dinamisme
 del seu ànim, ja passiu!
 I cosa que mai consentí
 ni havia volgut preocupar-se,
 va començar a medicar-se
 en veure l'hivern venir,
 puix constatà en el viu
 que amb tots aquests tiquis-miquis,

capejava la bronquitis
i el fred, esperant l'estiu,
i arribats que eren l'abril
o maig de la nova anyada,
les orelles redreçava
tot confiat i tranquil,
puix no s'estava de dir
a qui el volia escoltar;
"Mentre tot segueixi així
per mi, ja pot continuar,
mes, si m'haig de veure un dia
xacrós, malalt o tuit,
demano a Déu, que voldria
que s'acabés tot seguit!"
Nostre Senyor, l'escoltà,
i els darrers anys de sa vida,
seguí el ritme que he descrit
de costums i tarannà,
Es llevava i s'arreglava
polit, puix era molt net,
i en esmorzat, es fumava
el seu primer cigarret.
Baixava a baix el carrer,
donava un volt circular
i s'asseia en un bar
que hi havia molt proper.
Allí, llegia el diari
amb l'ajut d'un gros augment,
i amb algun que altre client,
esgotaven el temari
de la lectura habitual,
allargant la xerrameca
fins a l'hora de la "teca"
que hi posaven punt final.
A la tarda, havent dinat,
se'n anava al casinet,
i la passava distret
tal com abans he contat!
Després a sopar i dormir,
puix a les nits, poc sortia
si a l'Orfeó no hi havia
cap concert per anar a oir.
.....
.....
Fa pocs anys, es va morir
sa germana la Carmeta,
mes això, no li vam dir,
guardant en secret la treta!
El silenci es complicà
durant tres o quatre anyades,
quan pel seu Sant, a vegades
l'anava a felicitar!
"Casualment", sempre, aquell dia,
cada any la trobava a fora!
Avui era a ca la Nora!
Demà, amb el net sortia!
Per cert, que mai sospità
la mort de la seva germana,
i als fills amb frase galana
els hi deia així al marxar!
"Digueu-li en arribant
que celebro estigui bé!
I si Déu vol, l'any que ve,
ja tornaré pel seu Sant!
Aquest engany va durar
fins el dia que morí,

i mai res va maliciar
ni tan sols se li acudí;
al contrari, quan parlava
amb algú d'anys i vellesa,
ressaltava la proesa,
de que encara li quedava
una germana més gran,
d'alguns anys d'edat més que ell!
Mal podia dir-se vell,
i així anava tirant!
Com veieu, visqué enganyat
mantenint-li la il·lusió
d'una llarga germanor
quan ja havia traspassat!
.....
.....
Déu, que creà tota cosa
i la vida dels mortals,
també quan vol, en disposa
sense donar-ne senyals!
Mes amb el Pare, vull creure,
clarament el va advertir,
pels indicis que va veure
d'apropar-se-li el morir!
Enguany, per la Primavera
i quan l'Estiu s'apropà,
al contrari d'anys enrera,
no es va pas reviscolar!
Veia, i anàvem veient,
que les forces li fallaven,
que les cames flaquejaven
i els ulls, s'anaven cloent!
S'era tornat un vellet,
encorvat fins la cintura,
de passa lenta, insegura,
apoiat a un bastonet!
Se'l veia desanimat,
avorrit, cansat, perdut!,
sense interès, decaigut!,
res li venia de grat!
Mes si inquirieu el què,
del seu estat saludable,
responia invariable
com sempre, que estava bé!
No obstant, en una arrencada,
es va sincerar amb mi,
poc abans d'una mesada
del dia que va morir,
en dir-me quan l'abraçava
aquell Diumenge el migdia;
Ai! fill meu, Josep, Maria!
Veig que la corda s'acaba!!!!
Poc podia pensar jo
que fóra el darrer viatge
que faria a l'Orfeó,
el dia de l'homenatge
al seu amic Vilardaga,
on li varen oferir
a lliure elecció, per paga,
les cançons que preferí.
I l'hauríeu vist sentat
al seu lloc fix habitual,
cantant tot entusiasmat
seguint el ritme coral!
Jo, no em feia il·lusions
respecte al pròxim hivern,

puix temia certament
 que acabaria els turrons!
 Malgrat tot, va anar tirant
 valent-se per ell tot sol,
 mes tots vèiem amb condol
 com s'anava desinflant!
 I arribà el dilluns fatal,
 vint-i-tres d'Agost d'enguany,
 que seria el dia i l'any
 que va rebre el cop final!
 S'era llevat matinet,
 com sempre, i en esmorzat,
 després de fer el cigarret
 estant en lloc excusat,
 un atac de feridura
 el deixà allí mal ferit,
 caigut i en mala postura
 fins que va ser assistit!
 Quan se'n van adonar
 i avisades mes germanes,
 l'home, prou tenia ganes
 d'expressar-se i de contar
 el què i el com del succés,
 mes la boca mig torçada
 no deixava que brollés
 la paraula articulada,
 i amb els ulls, semblava dir,
 que tot allò no era res,
 que no els calia patir
 i que ningú s'alarmés!
 El Metge, vingut corrent,
 confirmà els signes fatals,
 administrant-li al moment
 els Auxilis Espirituals!
 Mes al poc, es va enfondir
 en un sopor o marasme
 trencat només per l'espasme
 del panteig del seu respir!
 Aquells dies per dissort,
 jo era partit sens recança
 amb els meus, vers cap el Nord
 en viatge de vacança.
 I dono gràcies a Déu,
 d'haver-me localitzat
 pel camí, i ser avisat
 per poder estar al costat seu
 a l'hora de traspasar,
 retornant ràpid, corrents,
 per arribar just a temps
 i els ulls poder-li tancar!
 Amb la mort lluitant passà
 dos llargs dies d'agonia!
 Cap dels remeis acusà!
 Cada hora més s'afeblia!
 El vint-i-cinc al matí
 vaig arribar i tot seguit
 el vegí, mes cap sentit
 denotava el seu sofrir
 Vaig parlar-li a cau d'orella
 per si em podia sentir,
 la mà, li vaig estrenyí
 apretada en forta anella!,
 mes cap senyal del seu cos
 vaig obtenir per dissort!
 Sols el panteig fatigós
 i el batre del puls i el cor!

A la tarda, prop les tres
 i mitja menys cinc minuts,
 unes lleus extremituts
 ens deixaren en sospès!
 Tots els fills èrem allí
 voltant-lo, resant baixet,
 i talment com un pollet
 el Pare, es va morir!!!

 Passo per alt el moment
 penosíssim que seguí,
 mes no vull deixar de dir
 i recordar un jurament.
 Abraçats tots els germans
 amb els ulls humits, plorosos,
 sentint-nos tots generosos
 ens estrenyèrem les mans,
 i ens juràrem mútuament
 en respecte a sa memòria,
 que per cap causa ni història,
 mai per mai, en cap moment,
 no oblidariem els llaços
 dels Pares amb unió,
 i seguiríem llurs passos
 a tothora amb germanor!
 Després vaig reaccionar
 i aixecant els ulls al cel,
 a Déu gracies vaig donar
 fervorós i amb viu anhel,
 per dos coses capitals
 que ens eren estat concedides,
 per camins, si no bé iguals,
 al llarg de les nostres vides!
 De primer, per la llargada
 del seu viure al meu costat!
 i per haver-li otorgat
 la mort per ell desitjada!
 M'horroritza sols pensar
 el que hauria succeït
 si ens hagués quedat tuit,
 cec, o sense parlar!
 Aquella nit vaig vetllar-lo
 sol assegut al capçal!
 No em cansava de mirar-lo
 donant-li l'adéu final!
 Vaig parlar-li llargament
 jo què sé, de quantes coses!...
 Vaig resar devotament
 cor obert, lliure de noses!...
 I en uns instants d'emoció
 vaig compondre tres quartetes,
 més o menys bé, o mal fetes
 que estampo a continuació:

RECORDANÇA

Recordem-lo el bon vellet
 d'ulls de fura eixorivida,
 de ment clara i de cor net
 traspasat a millor vida.

Ferm com roure en la Fe
 i en el culte a la bellesa,
 fou sa vida torxa encesa
 per la cançó i el terror.

Recordem-lo; i a l'Altíssim
 adrecem una oració
 pel seu servent fidelíssim,
 bon Pare, amic i home bo.

L'endemà el vam enterrar
junt al costat de la Mare,
i una cosa vull dir encare
que us podeu bé apuntar!
Es desig meu afermat
quan a mi m'arribi el dia,
d'anar a fer-los companyia
junt amb ells, éser colgat!
I els que darrera de mi
els hi toqui sens duptar,
si em volen acompanyar,
ja sabran que sóc allí!
Del seu repòs eternal
cuidà Mossèn Baldelló,
fent-li un sever funeral
on un grup de l'Orfeó
de companys i amics cantaires
i el Mestre Millet al front,
van entonar el profund
càntic de Requiem pels aires!

.....
.....
Aquí la història ha acabat
del meu Pare que al cel sia!
mes abans, per comiat
quatre mots dir-vos, voldria.
Com heu vist, tot es normal;
res hi ha d'extraordinari;
el que he contat, d'ordinari
pot dir-se d'altre mortal!
Naixença, alegria, infantesa,
joventut, amor, passions,
l'estimar, sofrir, il.lusions,
lluïtes, penars, vellesa!

quin mèrit aquesta vida
ha tingut, demano jo?
Només un!, dic deseguida;
Haver estat un home lo!
I jo que sento aquí dins
l'amor filial bullir,
l'he volgut deixar sortir
i estampar-lo en rodolins
o versos, tots composats
amb la major bona fe,
i amb més amor si pot ser,
per aquells sers estimats,
Pare i Mare, ambdós plegats,
als quals, rendeixo homenatge,
i de retop, al llinatge
d'avis i oncles traspassats!
També us he de confessar
que una altra finalitat,
la meva ploma ha inspirat
aquest llarg versificar.
I és, que en contar tot això,
ho he fet, pensant en demà,
per poder així il.lustrar
aquella generació
que ens estalona i empeny
en el camí de la vida.
Per ells, quan sigui llegida
serveixi d'exemple i seny!

- - - - -

Josep Me Vallés i Bonal
Agost/Desembre 1965